

SM

SKAGENS
KUNSTMUSEER
ART MUSEUMS
OF SKAGEN

Årsberetning 2021

Skagens Museum
Anchers Hus
Drachmanns Hus

INDHOLDSFORTEGNELSE

7	Forord
8	Ledelse og organisation
12	Baghaven - det daglige brød og lidt til
16	Bygningsrokader og nyt snedkerværksted
18	Anchers køkkenhave genskabt
20	Anderledes museums-besøg i påskeugen
24	Englens kys
28	Lyset i Lillehammer
32	Krøyers blå time
36	Nærradio og naturvin
38	Lakserytterens tegneskole i haven - og på nettet
40	Formidling i det fri
42	Forskning - samlings-gennemgangen og SARA
44	Nye metoder i konserveringsværkstedet
46	Bevaring og registrering i Anchers Hus
48	Nyerhvervelser
52	Hip hip hurra for Helga
54	Skagens Kunstmuseer byder ungdommen ind
56	Flere højdepunkter i årets løb
58	Lyset over Nordjylland
60	Bravo! Krøyer, karneval og kunstnerportrætter
64	Vores Værker
66	Drachmannlegatet 2021
67	Kammerkoncert i samarbejde med Kappelborg
68	Aftenakademiet 2.0
70	Ministerbesøg
72	Museets vigtige støtter
74	Museumsbutikken: Strik, bjesk og pudevår
76	Museet i medierne
78	Økonomi og statistik
82	Organisation

Forord

På trods af coronakrise og tvangsnedlukninger har vi igennem 2021 fastholdt arbejdet med vores tre strategiske indsatsområder: Flere internationale samarbejder, udvikling af vores historiske bygninger og haver, og et dedikeret fokus på børn og unge.

Der skal ikke herske tvivl om, at vores museer blomstrer og lever allerstærkest, når der er gæster på besøg, men idet museerne var tvangslukkede i mere end 4 måneder i både starten og slutningen af året, måtte vi i stedet dyrke nogle af de bagvedliggende projekter; nogle af dem, som udvikles bedst, når der netop ikke er gæster på besøg.

Derfor prioriterede vi at nå i mål med den mangeårige samlingsgennemgang i Anchers Hus. Vi iværksatte en større bygningsrokade med etablering af ny café og bageri i form af projekt Baghaven samt reetableringen af den historiske køkkenhave bag Anchers Hus. Også et helt nyt snedkerværksted ved Skagens Museum så dagens lys. Initiativer, som havde til formål at udvikle og aktivere de historiske bygninger og som lod sig gøre i forhold til de pandemirelaterede benspænd, vi stod midt i.

Da museerne fik lov at åbne i slutningen af april måned, var det en stor glæde at kunne realisere sommerudstillingen, Englens Kys, som baserede sig på et større post-doc projekt, og som på en fin,

afbalanceret måde formidlede motiver af den syge pige i nordisk kunst – nu også, men ikke som oprindeligt planlagt, i et corona-aktuelt perspektiv.

I maj måned jublede vi over åbningen af den første store solo-udstilling med værker af P.S. Krøyer i Paris, der tog både anmeldere og det parisiske publikum med storm. Og i efteråret kunne vi med glæde genåbne udstillingen 'Vores Værker', som kun havde haft 11 åbningsdage året før.

Vi går ud af 2021 med et lavere besøgstal end budgetteret, men også med en flok ekstremt omstillingsparate medarbejdere, som har kastet sig over mange nye opgaver eller har været hjemsendte i flere måneder, hvilket slider på forskellig vis. Men selvom vi er en anelse vingeskudte, har vi stadig vinger og skal nok lande på benene.

Nu glæder vi os til 2022, til fortsat implementering af projektorganiseringen, til anden del af det store Krøyer og Paris-projekt, til lidt flere kram, til ingen hjælpepakker og forhåbentligt til mange flere gæster, som kan skabe liv i og omkring vores museer.

Lisette Vind Ebbesen
Direktør

Ledelse og organisation

BESTYRELSEN

Skagens Kunstmuseer ledes af en bestyrelse, der er ansvarlig for museets drift. Bestyrelsen består af 7-9 medlemmer, der er udpegede med henblik på at varetage museets samlede interesser.

- Frederikshavn Byråd udpeger tre medlemmer, hvoraf mindst et er medlem af byrådet.
- Aalborg Universitet udpeger et medlem.
- Det Obelske Familiefond udpeger et medlem.
- Statens Museum for Kunst udpeger et medlem med kunsthistorisk museumsfaglig indsigt.
- Nationalmuseet udpeger et medlem med kulturhistorisk museumsfaglig indsigt.
- Bestyrelsen kan udpege to medlemmer.

BESTYRELSEN SÅ - PR. 1. JANUAR 2021 – SÅLEDES UD:

Bjarne Kvist (formand)

Byrådsmedlem. Udpeget af Frederikshavns Byråd.

Flemming Vogdrup (næstformand)

Statsaut. translator og tolk. Udpeget af Skagens Kunstmuseers bestyrelse.

Henrik Halkier

Dekan, Aalborg Universitet. Udpeget af Aalborg Universitet.

Kurt Kirkedal Jensen

Udpeget af Frederikshavns Byråd.

Rikke Ruhe

Museumsinspektør, Nationalmuseet. Udpeget af Nationalmuseet.

Peter Nørgaard Larsen

Overinspektør, seniorforsker, Statens Museum for Kunst. Udpeget af Statens Museum for Kunst.

Hans Nielsen

Lokalhistorisk Arkiv. Udpeget af Skagens Kunstmuseers bestyrelse.

Christen Winther Obel

Direktør og bestyrelsesmedlem. Udpeget af Det Obelske Familiefond.

Peter Sørensen

Byrådsmedlem. Udpeget af Frederikshavns Byråd.

DIREKTION, ANSAT AF BESTYRELSEN

Lisette Vind Ebbesen. Direktør

ØVRIGE LEDENDE MEDARBEJDERE:

Teknisk chef: Gorm Gregersen

Kunsthistorisk chef: Charlotte Linvald

Økonomi- og administrationschef: Lars Zachø Rath

Kommunikationschef: Anne Walther

PERSONALE OG ORGANISATION

Aktivitetsniveauet i Skagens Kunstmuseer er sæsonafhængigt. Antallet af timelønnede medarbejdere er størst i sommerhalvåret, specielt indenfor områderne vagt, billet og butik. Mange af de timelønnede har en fast tilknytning til museet, og de er en del af fællesskabet på linje med de fastansatte. I 2021 var 71 personer ansat i enten faste, tidsbegrænsede eller timelønnede stillinger. De ydede tilsammen, hvad der svarer til 41 årsværk.

ARBEJDSMILJØ OG UDDANNELSE

Både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø er afgørende for medarbejdernes trivsel og deres bidrag til opfyldelsen af museets målsætninger. I forbindelse med Covid-19 blev der udarbejdet retningslinjer for at sikre medarbejdernes sikkerhed og sundhed.

Udover den løbende behandling af de arbejdsmiljømæssige handlingsplaner bliver der iværksat arbejdspladsvurderinger i det interval, der er fastlagt i arbejdsmiljølovgivningen.

I 2021 har både administrationsafdelingen, kommunikationsafdelingen og den tekniske afdeling haft elever, som sideløbende med arbejdet deltager i undervisningen på deres respektive uddannelsesinstitutioner. Derudover har vi uddannet en medarbejder i byggeteknologi og energirådgivning.

Skagens Kunstmuseer uddanner flere elever og lærlinge end hvad den fastsatte kvote på ca. 3 dikterer. Dermed tager intuitionen både et socialt og samfundsmæssigt ansvar, der også udløser en bonus.

PERSONFØLSOMME DATA

Virksomhedens persondata behandles efter de gældende regler på området. I den forbindelse er der udarbejdet en persondatapolitik, herunder retningslinjer for den enkelte medarbejders behandling af de personfølsomme data, som nødvendigvis cirkulerer i virksomheden.

IT-SIKKERHED OG DATAKOMMUNIKATION

Der er udarbejdet en IT-sikkerhedspolitik, som sikrer en høj grad af fokus og sikkerhed i den interne og eksterne udveksling af data.

Baghaven - det daglige brød og lidt til

“Det daglige brød er meget mere end brød”, som en af hovedkræfterne bag Baghaven i Saxilds Gaard ved Anchers Hus, Niels Ove Kildahl, siger. For selvom surdejsbrødet i caféen og bageriet i Baghaven er omdrejningspunkt for det nye sted, er der meget mere på programmet i den gamle have. Det handler nemlig udover bagværk også om kultur, fællesskab, lokale grøntsager, fermentering, radiolytning og koncerter.

“Baghaven og Skagens Kunstmuseer har nogle vigtige fælles værdier. Vi har ønsket at skabe et kulturelt mødested med fokus på det gode håndværk og den høje kvalitet, som er nogle af de ting, både Skagens Kunstmuseer og Baghaven brænder for og værner om”, siger museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen om samarbejdet omkring at aktivere den historiske have ved Anchers hus og Saxilds Gaard og fortsætter:

“Vi er fuldstændig lykkedes med at skabe det, vi drømte om. Et sted, hvor man mødes, som man også gjorde det dengang. Vi bygger videre på vores kulturhistoriske grundlag, hvilket også har været Baghavens ønske, og dermed skaber vi et sted, hvor fællesskab, kunst og kultur går op i en højere enhed.”

HISTORISK REFERENCE

På skagensmalernes tid var der også bageri i Saxilds Gaard. Familien Saxild ejede bygningerne hen over flere generationer, hvor de drev bageri på stedet. Familien Anchers hjem og have var et af de foretrukne mødesteder for kunstnerne til både fester, diskussioner, arbejde, kaffeslabberas og et godt glas vin. Det var også her ved familien Anchers indflytterfest, at Krøyer fandt inspiration til sit berømte værk ‘Hip hip Hurra’.

Og nu dufter der altså igen af bagværk og samlingssted i den lille café, der er bygget op omkring bageriet. I caféen er brødet omdrejningspunkt for serveringerne, men også råvarer fra lokale leverandører eller fra egen køkkenhave ligger på tallerknerne i Baghaven.

SURDEJ, KULTUR OG UNG ENERGI

“Vi har lavet en ny prik på kortet på brødfrenten i Nordjylland, men også i hele Danmark. Vi er nogle af de eneste i Danmark, der laver brød af 100 procent dansk mel, og folk elsker det brød, vi laver”, siger Niels Ove Kildahl fra Baghaven og pointerer samtidig, at Baghaven er så meget mere end brødet.

“Baghaven og Skagens Kunstmuseer har nogle vigtige fælles værdier. Vi har ønsket at skabe et kulturelt mødested med fokus på det gode håndværk og den høje kvalitet, som er nogle af de ting, både Skagens Kunstmuseer og Baghaven brænder for og værner om”

Tv.: De fire mennesker bag Baghaven.

Bagermester Maciek Oleksy, der har erfaring som kok fra Blink i Skagen, og Michelin-restauranten Relæ i København.

Niels Ove Kildahl, daglig leder af Baghaven og medejer af restaurant Blink.

Mathilde Grue, køkkenchef på Blink og medejer af Baghaven og tidligere kok på Michelinrestauranten Relæ i København.

Søren Korsholm, daglig leder på Restaurant Blink og medejer af Baghaven.

Th.: Henry Madsen, Elna Saxild, Engel Saxild og Helga Ancher. (1902).

“Vi er kultur og historie. Vi har virkelig arbejdet på at få de historiske rammer til at leve, samtidig med, at vi også passer på dem”, fortsætter han og henviser blandt andet til sommerens kulturelle arrangementer i Baghaven. Lige fra koncerterne med Lowly og Barselona, radiolytning i haven og visning af den prisvindende film Youth. Og koncerten med Lowly var, ifølge Niels Ove Kildahl, sommerens helt store begivenhed.

Vejret var godt, og i græsset mellem Anchers hus og Saxilds Gaard, hvor Baghaven huserer, sad eller lå 350 mennesker på tæpper med fødderne i græsset og drak vin og øl og hyggede sig og lyttede til koncerten. Og aftenen fortsatte efter koncerten helt spontant i gården ved Baghaven.

“Men selv, når vejret ikke er med os, så er folk det”, siger Kildahl og fortsætter: “For eksempel da vi viste filmen Youth i haven i plaskende regnvejr, og der alligevel sad 100 mennesker under lindetræet og i græsset og fik kolde og våde fødder. Men vi dør jo heller ikke af kolde fødder.”

I Baghaven er alle velkomne, men fokus har alligevel været på at få trukket ung energi til byen og museet. “Vi vil gerne bidrage med noget nyt, og hvis folk tænker, ‘hov hvor hipt!’, er det fedt”, fortsætter Kildahl.

FORVANDLINGEN TIL BAGHAVEN

“Det her har været et kæmpestort projekt. Beslutningen blev taget lige inden jul i 2020, og i påsken 2021 stod Baghaven klar”, fortæller museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen og henviser til den store manøvre, der ligger bag, at det lykkedes.

Beslutningen om, at Skagens Kunstmuseer ville forpagte stedet ud, blev truffet i museumsbestyrelsen i december 2020, og så gik et kæmpe arbejde i gang. Bygningsrokader blev sat i gang, magasinet blev flyttet, og ombygning af bygningerne iværksat.

Man nedlagde for eksempel børneværkstedet i Bikuben for at skabe plads til snedkerværkstedet, som før huserede i den ene ende af cafébygningen i Saxilds Gaard. Magasinbygningen blev til bageri og Baghaven til virkelighed. “Vi har dermed fået aktiveret en del af vores smukke gamle bygninger, som tidligere havde nogle meget stillestående funktioner, til nu at være aktive og fyldte med liv og produktion. En ændring, som ligger fuldstændig i tråd med vores strategiske indsatsområder om at udvikle og aktivere de historiske bygninger og haver”, siger Lisette Vind Ebbesen.

HELE SOMMEREN: KONCERTER I HAVERNE

I samarbejde med det nye bageri og spisested Baghaven i Saxilds Gaard bød sommeren på både koncert med Lowly og forevisning af filmen Youth i haven ved Anchers Hus. Lowlys nyskabende og genrebrydende, drømmende musik blev indrammet af kunstformidler Ane Bjerg Thomsen, som bandt den moderne musikalske progressivitet sammen med skagensmalerne og det moderne gennembrud.

Bygningsrokader og nyt snedkerværksted

Også på bygningsområdet har der været større projekter i gang i 2021. "Vi har fået aktiveret, synliggjort og levendegjort nogle af de smukke og fredede bygninger, som tidligere dannede ramme om nogle mere stillestående og bagvedliggende funktioner", siger museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen om den bygningsrokade, som blev igangsat i 2021, og som resulterede i etablering af et nyt værksted, ændring i magasinforholdene og udvikling af samarbejdet med Baghaven.

"Det har været en rullende proces. For at flytte snedkerværkstedet, skulle børneværkstedet først ryddes, og derefter kunne Baghaven flytte ind i det tidligere snedkerværksted. Og for at bageriet kunne etableres i den gamle magasinbygning, skulle vi have tingene ud af magasinet", fortæller Skagens Kunstmuseers snedker Michael Aarre om processen, som har krævet lidt ekstra koordineringsindsats.

Samtidig med flytning af magasinet skulle møbler fra loftet på Anchers Hus klargøres til fjernmagasin i Vejle, hvilket også er en krævende manøvre. Først skal møblerne fryses for at dræbe eventuelle borebiller eller skægkræ og så pakkes i plastik. Men inden de kunne sendes i fjernarkivet, skulle de indgå i samlingsgennemgangen og registreringsarbejdet i den nye database SARA og blev derfor midlertidigt opmagasineret i udstillings- og kontorbygningen i Saxilds Gaard. Så der har været virkelig travlt i Saxilds Gaard, men i påsken 2021 stod det nye snedkerværksted klar.

MINDRE KEMI I DET NYE VÆRKSTED

"Før var vores værksted ret usynligt omme bag ved Saxilds Gaard, men nu ligger vi lige ved museet og er blevet meget mere tilgængelige for resten af huset", siger Michael Aarre og fortæller samtidig, at værkstedet nu er tre gange større, og at det har givet muligheder for at have arbejdsmaskiner i rummet, som håndværkerne før skulle ud i byen for at bruge, hvilket letter en del arbejdsgange. Desuden er værkstedet nu meget mere organiseret og har også fået sit eget kemirum til arbejdet med lim, opløsningsmidler og lignende. Et rum med den rette udluftning, vaskefaciliteter, handsker, briller og alt hvad der kræves, når man arbejder med kemiske stoffer.

I det hele taget har arbejdsmiljøet været i fokus. "I den proces er vi også blevet meget bedre til at finde mindre farlige produkter, og vi finder i stedet alternativer, som er mindre giftige og mere miljøvenlige. Og så har vi fået ryddet godt ud i gamle produkter, der er blevet ulovlige", siger Aarre.

Anchers køkkenhave genskabt

I et bagvedliggende og normalt ikke særligt aktivt område af haven ved Anchers Hus strålede det i sommeren 2021 pludselig i alverdens farver. Spiselige blomster, solsikker, krydderurter, radiser, salater og chili væltede op i bedene i den nyetablerede runde historiske køkkenhave.

Det er Baghaven, der i samarbejde med Skagens Kunstmuseer har genskabt køkkenhaven. "Det er et af de største projekter i vores haver i længere tid", siger museets gartner Karin Trbola og fortæller, at samarbejdet mellem museet og Baghaven omkring etableringen af den historiske køkkenhave har været helt igennem spændende.

Baghavens bagermester og hovedansvarlig for køkkenhaven Maciek Oleksy og museets personale har forud for projektet været i museets arkiver for at finde tilgængelig information om køkkenhaven på Ancher-parrets tid. Ved hjælp af breve, malerier og fotografier har Baghaven og Skagens Kunstmuseer udformet lister over, hvilke afgrøder familien Ancher dyrkede i sin tid.

"Men skulle vi have dyrket haven helt historisk autentisk, kunne den måske godt blive lidt kedelig, så havde det nok mest bare været kartoffelrækker og radiser", siger Trbloa og henviser til, at hun og baghavens bagermester og køkkenhave-ansvarlige Maciek Oleksy var meget enige om, at haven skulle være inspireret af den oprindelige have, men også skulle føres op til nutiden og have en funktion i dag.

Men det historiske forlæg har gjort det oplagt for Oleksy fra Baghaven og museets gartner at gå tilbage til begyndelsen. Da familien Ancher havde køkkenhaven, var det helt almindeligt, at folk dyrkede deres egen mad.

"Den tradition har vi mistet, men vi ser det som vores ansvar og som en del af den gastronomiske verden at vise folk, hvad god mad er, og at man kan dyrke den i sin egen have", siger Oleksy og henviser til, at det har været helt oplagt at gøre her, fordi den praksis har været en del af havens historie.

"Det er ikke hvert år, vi har så store projekter i vores have, og det har været utroligt givende at arbejde sammen med nogle mennesker med en helt anden tilgang til tingene, og jeg synes, vi har kunnet bruge hinanden virkelig godt. Det har været rart med et pust udefra", siger gartner Karin Trbola.

Den historiske køkkenhave dyrkes så naturligt, som muligt. Det betyder bl.a., at den dyrkes med organisk gødning, som på sigt skal komme fra havens nyanlagte kompost, som Baghaven har etableret sammen med museets gartnere. Her bliver alt organisk affald fra Baghaven og haven ved Anchers Hus komposteret.

Køkkenhaven indeholder bl.a. salater, solsikker, persille, løg, radiser og gulerødder, som voksede i haven på familien Anchers tid, mens nye tilføjelser til den historiske køkkenhave bl.a. er basilikum, salvie, kornblomst og morgenfrue. Omkring haven er der desuden plantet en række bærbuske.

Anna Ancher:
I køkkenhaven. U.å.

Anderledes museumsbesøg i påskeugen

I udstillingssalene stod en udstilling klar, der kun havde haft åbent i 11 dage, og tiden nærmede sig udstillingsskift til sommeren, uden at der synes at komme en mulighed for genåbning for museets gæster. Skagens Kunstmuseer var nemlig som kulturtilbud og mange andre ting i resten af landet lukket ned langt ind i foråret.

Op mod påske besluttede vi derfor at skabe en anderledes museumsoplevelse og kulturtilbud for byens gæster, der i den grad trængte til kulturelle oplevelser.

I museets konserveringsværkstedets store vinduer ud mod Brøndumvej blev der skabt en særudstilling, hvor man i 11 dage over påsken kunne opleve tre nye udvalgte værker og personlige fortællinger fra udstillingen, Vores Værker. For den særligt interesserede gæst var der desuden mulighed for at hoppe med på én af flere særarrangerede, guidede rundvisninger i skagensmalernes kvarter.

ENGLENS KYS

Syge piger i
nordisk kunst

8. maj - 5. september 2021

Se "Behind the scenes" film fra Engels Kys

Særudstillingen Engels Kys. 8. maj 2021 - 5. september 2021

Englens kys

8. maj 2021 - 5. september 2021

“Man må gerne stryge lidt mod hårene en gang imellem. Det kan jo give en helt særlig oplevelse, og det gør ikke noget, hvis du går ud fra museet med en tåre i øjenkrogen”, siger Mette Bøgh Jensen, museumsinspektør og kunsthistoriker ved Skagens Kunstmuseer om sommerens store særudstilling Englens Kys, som handler om den syge pige i kunsten.

Det er museumsinspektøren ikke ene om at synes. Både anmeldere og gæster har også den oplevelse, når de besøjer udstillingen. Efter besøg på museet udtaler en mand fra Skagen sig således i museets brugerundersøgelse:

“Jeg blev helt revet med af den tilstand, man bliver sat i, når man kommer ind og ser det her (...) Der er en følelse af stilhed, når man går rundt. Det er meget fint”

På den måde peges der også ind i en af vinklerne i forskningsprojektet bag udstillingen, som netop har været det sentimentale. Hvordan et maleri kan bevæge os, og hvordan det bevægede publikum i sin tid.

Troels Laursen fra Nordjyske er i sin anmeldelse enig og giver udstillingen seks stjerner. “Det kan virke sødladent, men man er en sten, om ikke man kniber en tåre”, skriver Troels Laursen og kalder udstillingen for en af årets must sees, fordi den sætter tanker i gang om livets skrøbelighed og forgængelighed og er et smukt memento mori til os midt i en pandemi.

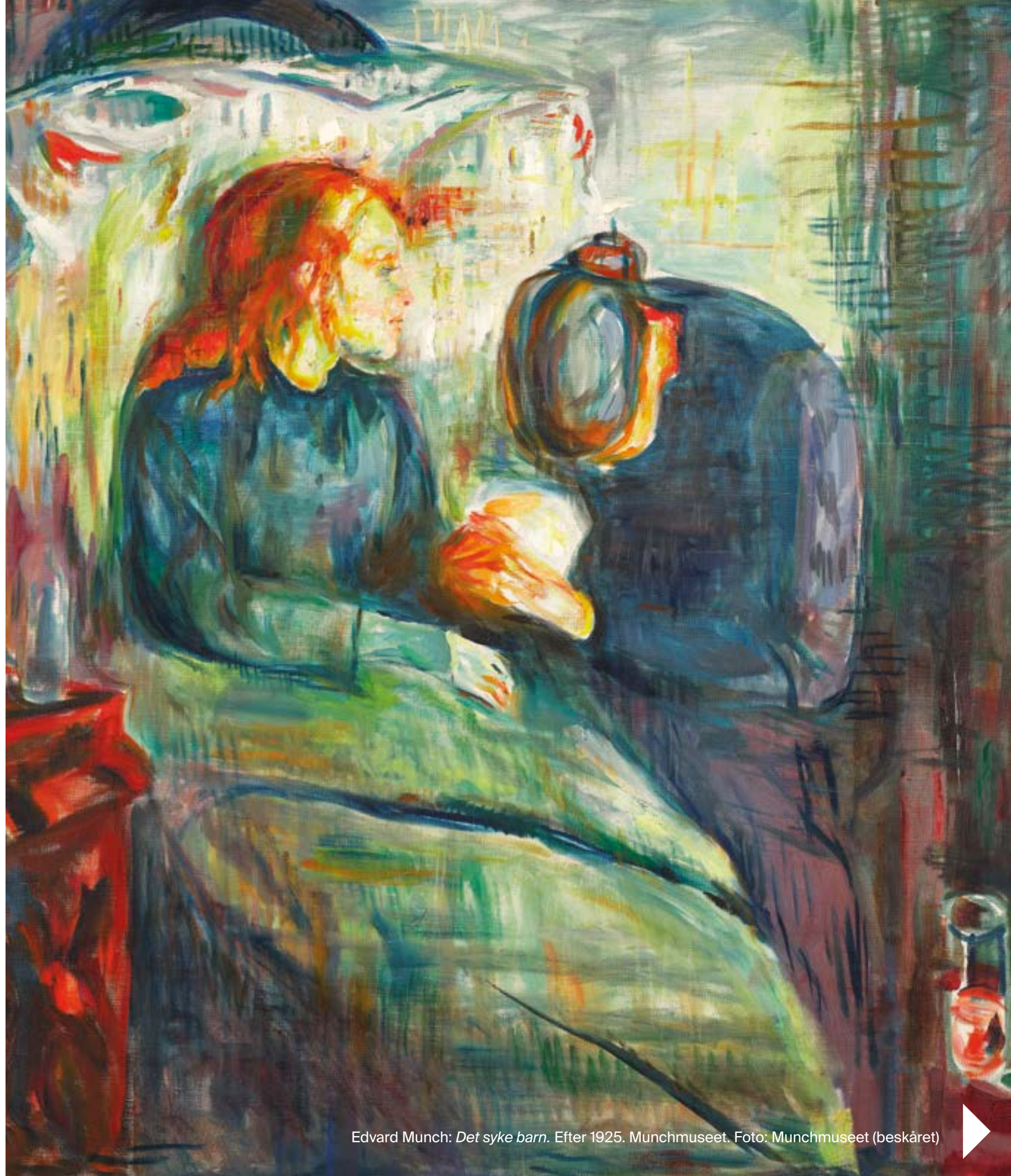
Troels Laursen er ikke alene i anmelderstaben om at rose udstillingen. Og så Jyllandsposten giver udstillingen seks stjerner. Og udstillingen giver da også en enestående mulighed for at se verdensberømte og dramatiske hovedværker af Edvard Munch, Vilhelm Hammershøi, Christian Krohg og Anna Ancher i en smuk, engagerende og overraskende scenografi.

Englens Kys blander en række hovedværker fra nordiske kunstnere, som er indlånt fra blandt andet Munchmuseet, Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design i Oslo, Nationalmuseum, Stockholm, Den Hirschsprungske Samling, Statens Museum for Kunst og Nationalmuseet med værker fra Skagens Kunstmuseers egen samling.

SYGDOMMENS ÆSTETIK ISCENESAT

Udstillingens mange forskellige værker favner grænserne mellem rask og syg, liv og død, samvær og isolation, livet udenfor og indenfor og er, på trods af temaet, en æstetisk oplevelse.

Den syge pige dukker i perioden op blandt både kendte og ukendte kunstnere og deler vandene i samtiden. Dengang kalder nogle af anmelderne motiverne nedtrykkende, mens andre hylder motivet for dets styrke og ufor-glemmelighed. Kunstnerne selv dyrker motivet mest med blik for de følelser,

Edvard Munch: *Det syke barn*. Efter 1925. Munchmuseet. Foto: Munchmuseet (beskåret)

det kan vække hos beskuerne - forundring, identifikation, fascination, væmmelse, medfølelse, forargelse - og ikke så meget på grund af fascinationen af selve sygdommen.

Temaet omkring følelserne går igennem hele årets sommerudstilling og understøttes stærkt af scenografien, som har haft en central rolle for fortællingen om den syge pige i udstillingen.

"Den oplevelse, vi gerne vil skabe med den her udstilling, er, at de besøgende følges med pigerne rundt i udstillingen", siger Eva Wendelboe Kuczynski, som er scenografen bag udstillingens rum.

"Du følges med dem gennem et sygdomsforløb, som består i, at du går fra at være helt rask og sund ude i det friske, naturlige liv til, at du kommer til smitten, går gennem sygdommen og en mulig død, eller at livet vender tilbage, og at du går ud i livet. Så visionen har været at bringe publikum tæt på maleriernes piger og give en fornemmelse af, at du er i stue med dem - du er i sygeværelset", forklarer hun om måden, scenografien følger værkerne og de syge piger gennem udstillingen. Scenografien består blandt andet af en række af de sanselige elementer, der går igen i værkerne, for eksempel gardiner, vinduer, lys og mørke, og publikum ledes på den måde gennem et sygdomsforløbs mange facetter.

På vejen gennem udstillingen kan man desuden høre oplæsninger af en Georg Brandes-tekst og digtet 'Det døende barn' af H.C. Andersen, som udstillingens titel også kommer fra.

Som en kvinde fra Skagen udtrykker det i brugerundersøgelsen: "Udstillingen er helt ualmindeligt smukt sat op. Vinduerne er meget fine. Gardinerne og farverne - det passer bare til de forskellige rum, vi er i. Og til temaerne. Det er smukt lavet."

TILFÆLDIGT PERSPEKTIV TIL NUTIDENS PANDEMI

Temaet for Englands Kys kan unægteligt minde om den igangværende covid-19-pandemi, men der er ingen overlagt sammenhæng.

"De her malerier handler ikke om incidenstal og smitteprocenter og alt det, der relaterer sig til det, vi går igennem nu. Jeg synes, at udstillingen kan noget helt andet. Den tematiserer nogle af de følelser, der rører os nu, men den går på tværs af tid og sted. Den giver et mere universelt perspektiv", siger Mette Bøgh Jensen og understreger, at sammenfaldet er helt utilsigtet. Udstillingen er nemlig kulminationen på et treårigt forskningsbaseret projekt 'To die for: Syge piger i nordisk kunst', som foregik i perioden fra 2018

Litteraten Georg Brandes mistede sin ti-årige datter Astrid Brandes til difteri den 19. november 1890. I 1908 skrev han om hændelsen i sine erindringer *Levned*: "Rørende var det, da hun i Aften nogle Timer før sin Død sagde: »Jeg har det saa godt nu, er meget mindre hæs.« Og virkelig var Stemmen en Smule mere tydelig. Aldrig før har jeg set et Menneske dø, og nu mit eget Kød og Blod." I udstillingen var det muligt via den gratis digitale guide, Vizgu at lytte til Georg Brandes minde.

Udstillingens rum var bygget over et sygeforløbs mange faser. Undervejs var det muligt at tage ophold ved sygesengen på en stol.

til 2020. Projektet begyndte helt tilbage i 2016, længe inden corona var i bevindtheden hos nogen af os. Det er et samarbejde mellem Skagens Kunstmuseer, Aarhus Universitet og Den Hirschsprungske Samling.

Men museumsinspektør Mette Bøgh Jensen hæfter sig alligevel ved, at den aktuelle situation med pandemien har en betydning for oplevelsen af udstillingen.

"Vi har erfaringen fra pandemien med os, når vi går ind og ser udstillingen. På nogle måder er det en foræring, fordi det ligger så tæt op ad de ting, vi oplever i de her år. Og som vi alle oplever. Sygdom, død, isolation. Som publikum til udstillingen er det nemt at forestille sig det og mærke og føle det. Det giver en ekstra dimension. På den anden side kan ulempen være, at folk er sygdomstrætte her midt i en pandemi, eller det kan virke, som om vi har spekuleret i det, hvilket vi slet ikke har. Ideen og arbejdet med udstillingen opstod længe før, nogen af os havde hørt om corona".

PRESSEN SKREV

"Mangfoldig kunst i en pandemi"

★★★★★★
Troels Laursen, Nordjyske

"Sygdommens ansigt skildres betagende i skyggen af en pandemi på Skagens Museum."

★★★★★★
Lars Svanholm, Jyllands-Posten

"...der er noget teatralisk over denne ophængning: Først et blik ind i det lykkelige liv, så bliver det farligt. Så bliver det dødeligt. Og til sidst kommer vi ud af sygdommens helvede igen"

★★★★★★
Max Melgaard, Kulturen.nu

Udstillingen blev støttet af Ny Carlsbergfondet.

Lyset i Lillehammer

I foråret 2021 blev den største retrospektive Anna Ancher-udstilling nogensinde vist i Norge.

“Kunstlivet lider under pandemien. Og vi – som sædvanligvis finder næring, livsglæde og inspiration gennem kunstoplevelser – vi længes. Derfor formidler denne udstillingen i både konkret og abstrakt forstand – lys!” Sådan sagde den norske Dronning Sonja under åbningstalen på udstillingen om Anna Ancher på Lillehammer Kunstmuseum i foråret 2021.

Udstillingen var en del af et udstillings samarbejde mellem Skagens Kunstmuseum, Statens Museum for Kunst og Lillehammer Kunstmuseum.

Det er den største retrospektive Anna Ancher-udstilling nogensinde. Og Norge var begejstrede for ‘Skagens indre og ydre rum’, som var undertitlen på udstillingen.

Det er den største retrospektive Anna Ancher-udstilling nogensinde. Og Norge var begejstrede for ‘Skagens indre og ydre rum’

Udstillingen får masser af omtale og gode anmeldelser i de norske medier. “Kunsthistorien får et kraftig opsving med den flotte udstilling om Anna Ancher. 85 år efter hendes død er det en helt ny kunstner, som præsenteres. Som kunstner er Anna Ancher kendt for interiør i små formater. Men det er bare én del af kunstnerskabet. Bredden viser sig at rumme flere overraskelser”, skriver kunstkritiker Lars Elton i Dagsavisen.

Kunstkritiker Mona Pahle Bjerke udtaler i NRK: “Anna Ancher – Skagens indre og ytre rum’ er en svært interessant udstilling, som jeg tror vil appellere lige stærkt til fagfolk som til de brede lag. Jeg bliver vældig overrasket, hvis den ikke bliver en stor publikumssucces.” Udstillingen når ellers at leve et lidt omtumlet corona-liv i Danmark, inden den rykker til Norge.

På Statens Museum for Kunst får udstillingen kun lov at leve i fem uger, før nedlukninger slukker Anna Anchers Lys i udstillingssalene på SMK. Sidst på året sætter man igen udstillingen op på Statens Museum for Kunst, efter at den har været vist i Skagen henover sommeren, men også anden gang, den sættes op på SMK, rammes udstillingen efter kort tid af nedlukning.

Udstillingen ‘Anna Ancher – Skagens indre og ydre rum’ blev vist fra 13. marts til 15. august 2021 i Lillehammer.

ENTRÉE

Les photographies sans flash sont autorisées dans l'exposition, à l'exception des œuvres signalées par ce pictogramme :

Merci de votre compréhension

Photography is permitted in the exhibition, without flash, except for works labelled with this sign:

Thank you for your understanding

ENTRÉE

Les photographies sans flash sont autorisées dans l'exposition, à l'exception des œuvres signalées par ce pictogramme :

Merci de votre compréhension

Photography is permitted in the exhibition, without flash, except for works labelled with this sign:

Thank you for your understanding

Krøyers blå time

Som et af højdepunkterne i samarbejdet mellem den franske kunsthistoriker Dominique Lobstein og den danske kunsthistoriker og museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseer Mette Harbo Lehmann stod sommerens meget succesfulde udstilling L'heure Bleue de Peder Severin Krøyer på Musée Marmottan Monet i Paris. Her blev Krøyer præsenteret for et fransk publikum. For selvom Krøyer på sin tid opholdt sig meget i Paris, har der aldrig været en soloudstilling med ham i Frankrig.

“Vi ville vise det bedste af det bedste, så han kunne blive præsenteret med et brag for franskmændene, så vi sendte de allermest kendte værker og hovedværker afsted. Vi sendte ovenikøbet værker afsted, som ellers aldrig forlader Skagens Museum”, siger museumsinspektør Mette Harbo Lehmann og henviser til, at blandt andet maleriet ‘Sommeraften på Skagen Sønderstrand’ blev udstillet i Paris. Et maleri, der blandt andet på grund af sin stand så godt som aldrig forlader Skagens Museum.

Udstillingen i Paris fik titlen L'heure Bleue de Peder Severin Krøyer - Krøyers blå time - netop på grund af de blå toner i mange af Krøyers hovedværker og bestod, udover billeder fra Skagens Museum, af indlån af Krøyer-værker fra hele verden.

Fra den 19. maj til den 26. september strømmede publikum til det franske museum. Hele 109.600 gæster så udstillingen, som blev en af de mest succesfulde udstillinger i Paris i sommeren 2021.

Musée Marmottan Monet var underlagt besøgsbegrænsninger som følge af franske coronarestriktioner, men kunne alligevel rapportere om kø fra morgen til aften i hele udstillingsperioden, hvor de dagligt nåede fuld besøgs kapacitet. Desuden blev den franske udgave af udstillingens katalog, som er skrevet i samarbejde mellem det parisiske museum og Skagens Kunstmuseer, udsolgt.

“Vi ville vise det bedste af det bedste, så han kunne blive præsenteret med et brag for franskmændene, så vi sendte de allermest kendte værker og hovedværker afsted”

ET ENIGT OG ROSENDE ANMELDERKORPS

Det franske anmelderkorps er stort set aldrig enige, så det var ganske ekstraordinært, at alle anmelderne roste L'heure Bleue. Avisen Le Monde kaldte Krøyer “en af de største mestre i dansk maleri”, mens Le Figaro omtalte ham som mesterlig. Kunstmagasinet Art Critique skrev: “Det blå er satin. Det blå er genialt. Her er det accentueret med hvidt, dér med lilla, lejlighedsvist med grønt.” Og kunstbloggen Arts and the City konstaterede i sin omtale, at “Peder Severin Krøyer er livets maler.” Udstillingen fik omkring 70 omtaler i franske og øvrige internationale medier.

Se film fra Peder Severin Krøyer og den blå time

FORSKNING I KRØYER I FRANKRIG

“Udstillingen i Paris handlede primært om formidling. Vi skulle på bedste måde formidle Krøyer til Frankrig igen, efter at han har været mere eller mindre glemt af franskmændene, siden hans storhedstid i 1880’erne og op til 1900. Allerede inden hans død havde franskmændene glemt ham og troede, at han var død allerede i 1907 og opdagede nærmest ikke, da han så faktisk døde i 1909”, fortæller museumsinspektøren. Og dét på trods af, at han var voldsomt populær i Frankrig i 1880’erne og 90’erne.

Udstillingen i Paris i sommeren 2021 og den kommende store særudstilling Krøyer og Paris - franske forbindelser og nordiske toner på Skagens Museum er en del af et treårigt forskningsprojekt mellem Skagens Kunstmuseum og Musée Marmottan Monet. Det samlede projekt er under protektion af H.M. Dronningen.

“Vi har læst dybere, grundigere og bredere, end det før er gjort”, siger Harbo Lehmann og fortæller, at hun har siddet i Danmark og læst i en masse håndskriftssamlinger på Den Hirschsprungske Samling og i brevarkiverne på Det kongelige Bibliotek, imens Dominique Lobstein har ledt i arkiverne i Frankrig efter blandt andet anmeldelser fra udstillinger, hvor Krøyer har været vist. Den viden, de to kunsthistorikere har fået, har de udvekslet på møder i både Frankrig og Danmark og via mail.

“Jeg kunne for eksempel støde på et fransk brev i en af samlingerne her i Danmark, som kunne være interessant for Lobsteins vinkel i Frankrig, eller støde på, at Krøyer nævner en franskmænd igen og igen, hvilket kan vise sig at være ny og interessant viden i Frankrig”, fortæller Harbo Lehmann om måden, de to kunsthistorikere har kunnet optimere hinandens forskning og viden.

Udstillingen er frugten af et treårigt forskningsbaseret samarbejde mellem Musée Marmottan Monet og Skagens Kunstmuseum. Projektet hedder Krøyer til Paris og Paris til Skagen og projektets forskningsindsats ledes af den franske kunsthistoriker Dominique Lobstein og Mette Harbo Lehmann, kunsthistoriker og museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseum. Det samlede projekt er under protektion af H.M. Dronningen.

Hele 109.600 gæster så udstillingen, som dermed blev en af de mest succesfulde udstillinger i Paris i 2021. Musée Marmottan Monet var underlagt besøgsbegrænsninger som følge af franske coronarestriktioner, men kunne alligevel rapportere om kø fra morgen til aften i hele udstillingsperioden, hvor de dagligt nåede fuld besøgskapacitet.

FRANSKE FORBINDELSER OG NORDISKE TONER

Både Lobstein og Harbo Lehmann har ønsket at blive klogere på Frankrigs betydning for Krøyer og Krøyers betydning for Frankrig. “Vi har undersøgt, hvilke kontakter Krøyer havde i Paris, hvilke udstillinger han gik på, hvilke værker han så, og hvad der inspirerede ham og dermed havde betydning for hans videre karriere. Både i forhold til hans kunstneriske udtryk, men også hvordan det kan have været karrierefremmende for ham at have de rigtige kontakter”, beretter den danske museumsinspektør og afslører, at de tre vigtigste pointer i forskningsprojektet har været Krøyers forhold til Frankrig og Frankrigs forhold til Krøyer, Krøyers franske forbindelser og sluttelig betydningen af Krøyers nordiske toner.

“Det er markant, hvor vigtigt det har været, at han var god til at skabe de rigtige kontakter - både at komme ind på de rigtige udstillinger, blive repræsenteret de rigtige steder og komme til de rigtige middagselskaber”, siger Harbo Lehmann.

Krøyers aktivitet var betydningsfuld for Frankrig og franskmændene. Krøyers nordiske toner var nyt og eksotisk i Paris - især de blå toner. Datidens franske anmeldelser handlede mere eller mindre alle sammen om hans forhold til lys. Selv i de mørke af hans billeder fremhæver anmelderne lyset. Ligesom de også gjorde det ved udstillingen i Paris i sommeren 2021.

Nærradio og naturvin

Drachmanns Hus lagde i 2021, helt i Holger Drachmanns ånd, have til naturvin og nærradio, da Radio på Toppen og vinbaren Bedre Dage indtog haven og æteren med liv, naturvin og journalistik hen over sommeren.

“Stil ind på 88,2 FM og lyt med, når Radio på Toppen i dag snakker med Lars Lauenborg fra Skagens Kunstmuseer, der fortæller om Drachmanns Hus. Og hør om kærlighed i programmet ‘Kærlighed i Klitterne’.

I ‘Vinsalonen’ tager sommelier og medejer af Bedre Dag, Sara Bang, os med på en rejse ind i naturvinens verden. Derudover får vi besøg af Niels Ove Kildahl, der er ejer af både Blink og Baghaven her i Skagen, til et eksklusivt interview.

Med 14.303 besøg i Drachmanns Hus i 2021 fortsætter en stigende interesse for det smukke og autentiske kunstnerhjem, der har fungeret som museum siden 1911 – kun tre år efter den store digters død.

Tv. Sara Bang, som også var en af hovedkræfterne i radioen, stod sammen med Christine Kastberg og Mia Kamper bag pop-up-caféen i haven.

Th. Via fm-sender og med en radius på fem kilometer sendte Radio på Toppen live radio hver formiddag i højsæsonen til skagboer og turister.

LYT MED!

Fra Haven ved Drachmanns Hus lød der i sommeren 2021 toner og ord ud over Skagen. Via fm-sender og med en radius på fem kilometer sendte Radio på Toppen live radio hver formiddag i højsæsonen til skagboer og turister. Bag radioen står en flok elever fra Journalisthøjskolen i Aarhus, restauratører og freelancere fra mediebranchen. Blandt hovedkræfterne er Frederik Fogde og Sara Bang.

“Vi tager det meget alvorligt, og vores tilgang er professionel. Vi kommer med et oprigtigt engagement og en lyst til at lave radio”, siger Frederik Fogde. “Intentionen har primært været at lave radio, der formidler Skagen til lytterne og aktiverer og engagerer dem. De skulle kunne komme med musikønsker, kommentarer, møde op i haven og være med, og det lykkedes vi med”, fortsætter Fogde og nævner, at radioen faktisk havde flere lyttere, end de havde forventet. Radioen havde omkring 2-300 daglige lyttere og på rigtig gode dage helt op til 600.

Radio på Toppens podcasts er downloadet 2000 gange. “Men egentlig er tallene ikke vigtige for os, for at noget er populært, er jo ikke ensbetydende med, at det er godt. Og vi ville gerne lave noget, der var godt. Men selvom tallene ikke betyder så meget, skal der selvfølgelig være nogen, der lytter i den anden ende, for vi laver jo ikke kun radio for os selv”, siger Fogde.

RADIO OG BEDRE DAGE

Radio på Toppen er et selvstændigt medie, som blev skabt i samarbejde med pop-up-vinbaren og museumscaféen Bedre Dage, som i sommeren 2021 bragte naturvin og små lækre retter med årstidens råvarer ind i Drachmanns have.

Her kunne du droppe forbi, om du var besøgende i Drachmanns hus eller havde et radio-ærinde eller bare lige trængte til en kop økologisk kaffe og en saftig aubergine med sprød salat og blomstertopping.

Lakserytterens tegneskole i haven - og på nettet

“Jeg var klar til at stå fast og sige, at det skal I bare!” Gitte Nielsen fra København havde i flere dage på ferien i Hulsig gået og spekuleret over, hvordan hun skulle sælge et museumsbesøg til børnene Siri og Bille. Men så pludselig overhalede børnene hende indenom.

“Mor, kan vi ikke nok tage på Skagens Museum og se Anna Ancher og de andre skagensmalere?” Det kom helt bag på moren, men det viste sig, at børnene fulgte Lakserytteren på nettet hjemme i København og nu vidste alverden om lys og farver og Anna Ancher.

“Mor, kan vi ikke nok tage på Skagens Museum og se Anna Ancher og de andre skagensmalere?”

For Lakserytteren, som går under det borgerlige navn Rasmus Kolbe, og Skagens Kunstmuseer indledte i 2020 et samarbejde, og siden har Lakserytteren lavet flere digitale tegne-workshops blandt andet med fokus på tegneteknikker og Anna Ancher.

I sommeren 2021 fusionerede han sine vilde idéer med den kendte kunst fra skagensmalerne i en tegne-sommerskole sammen med Skagens Museum. Her kunne børn og andre kreative sjæle blive bedre til at tegne. Sommerskolen, som er en digital skole, blev kickstartet ved en workshop i Anchers Have den 9. juli til et fuldt udsolgt arrangement. Sommerskolen fortsatte sommeren over på både Skagens Kunstmuseers og Lakserytterens sociale medier. Et gratis tilbud til børn og unge og kreative sjæle i hele landet.

Sommerskolen, som er en digital malerskole, blev kickstartet ved en workshop i Anchers Have d. 9. juli til et fuldt udsolgt arrangement.

Lakserytterens tegneskole-videoer fra Skagen har haft over 165.000 views på

Og det var lige præcis de videoer, som københavnerbørnene, Siri og Bille, havde fulgt med i og som nu gav blod på tanden i forhold til at se kunstværkerne på museet.

Lakserytteren er kendt for et tegnefilmsfarvet tegneunivers på YouTube fyldt med farverige monstre og fantasi, men derfor kan man sagtens lære noget af skagensmalernes virkelighedsnære motiver og almue-palet, mener han. “Det fascinerende ved skagensmalerne er jo, at man får lov til at se tilbage i historien gennem deres kunst. Jeg synes, der er rigtig mange paralleller mellem, hvordan man har malet, tegnet og tænkt for 100 år siden - og skildret gennem maleri - og så den måde, vi skildrer verden på gennem sociale medier i 2021”, siger han.

Samtidig hylder han skagensmalerne for at være tilgængelige. “Det handler om rigtige følelser, rigtige jobs og rigtige mennesker, og det synes jeg også, at mange af de ting, jeg laver, handler om. Det hele er meget virkelighedsnært, når man laver YouTube. Man tænder kameraet og fortæller, hvad der sker.

Jeg synes også, at det er fedt at blive klogere på Danmark for 100 år siden, når jeg går rundt på Skagens Museum. Og det kan jeg faktisk ret nemt blive, for den kunst, der hænger her, er jo ikke svær at forstå på nogen måde. Man skal ikke stå og gætte, hvad kunstneren har følt eller tænkt, da han malede det. Det er lidt som at se et lysbilledshow, som nogen bare har brugt rigtig, rigtig lang tid på”, siger Lakserytteren.

Formidling i det fri

Omme bag ved Havehuset i Skagens Museums have står et lille blommetræ, der i det rigtige lys skaber et hav af skygger på husets kalkede gule væg. Skyggerne fra grenene changerer i alle mulige gule farver. Vinduet er malet grønt og spiller op til de grønne farver i bladene på træet. Skygger og lys spiller sammen.

“Vi får nogle ret unikke formidlingsmuligheder, når vi bevæger os udenfor. Det bliver meget nemmere at forklare, hvad der rent faktisk foregår, når man maler et billede. Og så kan man bagefter gå ind på museet og se, hvordan Anna Ancher har malet skyggerne på væggen, som vi lige har set på ude ved blommetræet. Det gør stoffet meget mere forståeligt og konkret”, siger kunstformidler Kresten Langvold om den udendørs kunstformidling, som også i 2021 har været en stor del af formidlingen på Skagens Museum, der fortsat har været ramt af corona-restriktioner.

FLERE ERFARINGER MED FORMIDLINGSFORMERNE

Mange af de forskellige formidlingsmetoder er født for længe siden og sat i ekstra fokus de seneste år, og kunsthøjester chef Charlotte Linvald fortæller, at der hele tiden er opmærksomhed på, hvordan museet formidler let forståeligt.

“Corona-tiden har især givet os mulighed for at finpudse vores skriftlige kommunikation, som for eksempel vægtekster ved kunstværkerne, fordi det i perioder har været vores eneste indendørs formidlingsmulighed. Og så har vi selvfølgelig haft en helt særlig fokus på vores formidlinger udendørs”, fortæller Linvald.

FORÅR:

- Gåtur: I skagensmalernes kvarter
- Rundt om skagensmalerne
- Rundt om Anchers Hus
- Rundt om Drachmanns Hus
- Besøg på første sal i Anchers Hus
- Havevandring i museumshaverne

SOMMER:

- Rundt om skagensmalerne
- Rundt om Anchers Hus
- Rundt om Drachmanns Hus
- Besøg på første sal i Anchers Hus
- Havevandring i museumshaverne
- Byvandring: Oplev Skagen gennem kunstnerens blik
- Byvandring: Kunstnerboliger, sandflugt og Sønderstrand
- På cykel mellem kunstnerhjem
- Hip hip champagne
- Yoga i haven ved Anchers Hus
- Åbning af Englens Kys
- Tegneworkshop for børn med Lakserytteren
- Helga Anchers fødselsdag
- Radiobiograf i samarbejde med Baghaven
- Koncert med Lowly i samarbejde med Baghaven
- Udendørs filmvisning i samarbejde med Baghaven
- I Annas Atelier i samarbejde med Kulturhus Kappelborg

EFTERÅR:

- Rundt om skagensmalerne
- Rundt om Anchers Hus
- Rundt om Drachmanns Hus
- Besøg på første sal i Anchers Hus
- Temaomvisninger
- Mød museumsværten
- Gåtur: I skagensmalernes kvarter
- Farver og fortællinger for børn og deres voksne
- Maskeværksted for børn
- Åbning af Vores Værker
- Lancering af Aftenakademiet 2.0
- Uddeling af Drachmannlegatet 2021
- Kammerkoncert i samarbejde med Kappelborg

VINTER:

- Rundt om skagensmalerne
- Temaomvisninger
- Mød museumsværten
- Solokoncert med Steffen Brandt

De sidste to år har altså givet masser af erfaring med især udendørs formidling, da det i både 2020 og 2021 har været en af de få muligheder, der har været for mundtlig formidling.

Blandt dem er for eksempel ‘Byvandring’, ‘På cykel mellem kunstnerhjem’ og ‘Udendørs introduktioner’. Sidstnævnte har kunstformidler Ane Bjerg Thomsen efterhånden en del erfaring med.

“Vi har lært meget om introduktionsformatet gennem erfaringen det sidste år. Og vi har fået tilbagemeldinger fra begejstrede lærere, som synes, at eleverne meget bedre kan kapere det korte format. Så selvom jeg som kunstformidler har meget på hjerte og sagtens kan tale i 45 minutter plus, så er erfaringen, at det korte format fungerer ret godt”, siger Ane Bjerg Thomsen og fortæller videre, at man også har fået en hel anden erfaring med håndtering af grupper.

“De mindre grupper, vi har kørt med, og alt omkring dét at holde afstand har gjort mig opmærksom på, hvor rart det faktisk er, når der er knap så mange gæster i salene ad gangen. Og det må gæsterne jo også opleve. Det kunne vi godt tage med i vores fremtidige overvejelser omkring, hvordan vi håndterer større grupper på museet”, siger Bjerg Thomsen og tilføjer, at det er samme oplevelse i kunstnerhjemmene, hvor man har kørt med meget små grupper, blandt andet på første sal i Anchers hus.

En anden og anderledes formidlingsform, der er fortsat ind i 2021 er ‘Hip Hip Champagne’, som også i 2021 er en del af programmet i den absolutte højsæson og som ifølge kunstformidler og sommelier Kresten Langvold i år har haft rigtig pæn tilslutning.

Her viser Langvold rundt, hvor kunstnerne boede og færdedes, fortæller undervejs om skagensmalerne, deres venskaber og konflikter. Turen afsluttes med et glas champagne fra en særligt udvalgt producent foran Anchers Hus på netop det sted, hvor Krøyer fandt inspiration til værket Hip Hip Hurra.

Forskning - samlings- gennemgangen og SARA

“Forudsætningen for al forskning er, at vi har noget grundmateriale at forske i, og det er vi nu færdige med at gennemgå og dokumentere, at vi har i Anchers Hus. Og vi har nok forskningsmateriale til de næste 100 år,” siger kunsthistorisk chef Charlotte Linvald om den netop afsluttede samlingsgennemgang og registrering - et mangeårigt projekt som havde til formål, at registrere hele samlingen fra Helga Anchers Fond, som blev fusioneret med Skagens Museum i 2014. Det mål nåede museet i 2021.

“Vi har 10.000 nye inventarnumre. Alt fra knappenåle til skabe, sofaer, tøj, tegninger, notesbøger og skitsebøger, regninger, breve, dokumenter, fest-sange, taler og kvitteringer fra bager og slagter og meget mere er nu dokumenteret og registreret,” fortæller museumsinspektør Andreas Spandet Bjerre.

Og arbejdet har været helt praktisk. Mange medarbejdere har gennem projektets tid haft fingre i samlingen og lagt hver deres ekspertise over projektet. Senest har det været museumsinspektør Andreas Bjerre og registreringsmedarbejder Ane Bjerg Thomsen, som har siddet med deres næser nede i tingene, åbnet skabe, taget en genstand ud ad gangen, skrevet om den, fotograferet den og så lagt den ind i skabet igen.

“Nogle dage har været ret intense. Vi har siddet i 4-5 timer med hovedet nede i genstandene uden at kigge op,” siger museumsinspektøren og tilføjer, at genstandene hver gang bliver vurderet i forhold til, hvilke der er mest bevaringsværdige. Det kan være, enten fordi genstanden har særlig kunsthistorisk eller historisk værdi, eller fordi den har en særlig tilknytning til Ancher-familien, eller fordi genstanden måske er i en særlig kritisk stand. “Nu hvor vi har kendskab til hele samlingen, er vi meget bedre i stand til at vurdere genstandene,” siger Bjerre.

Mere end 10.000 nye inventarnumre fra samlingsgennemgangen i Anchers Hus er i 2021 sammen med resten af museets database over værker og genstande flyttet ind i et nyt databaseprogram kaldet SARA. En fælles database for alle landets museer, der på sigt vil blive tilgængelig for offentligheden.

SARA

Den 23. september 2021 gik Skagens Kunstmuseer officielt live på SARA og er med udgangen af 2021 tæt på at have alt overført og registreret i det statsanerkendte database- og registreringssystem SARA.

SARA står for SAMlingsRegistrering og Administration, og systemet er udviklet til at samle alle informationer om de statslige og statsanerkendte kunst- og kulturhistoriske museers samlinger i én fælles database.

På sigt er det meningen, at alle i Danmark skal kunne gå ind i databasen og søge på alt i samlingen fra de kendte malerier til Anna Anchers broche over en vase, til et brev fra Krøyer til Michael Ancher. Men indtil videre er det kun for museerne, og det er vigtig viden, der ligger i databasen.

“Registrering af samlingen er vores eksistensgrundlag, vores DNA, uden den er vi ingenting. Det er over 100 års viden, der bliver samlet her. Det er vores rygmarv. Som så bliver opdateret og suppleret hele tiden. Uden den er vi i princippet ingenting. Vi kan have den mest fantastiske samling, men hvis vi ikke ved, hvor den er, hvad den er eller kan generere ny viden om den, kan vores status som museum være ligemeget”, som Skagens Kunstmuseers kunsthistoriske chef Charlotte Linvald siger.

MUSEUMSINSPEKTØR FRA SKAGENS KUNSTMUSEER MODTAGER OLE HASLUNDS KUNSTLEGAT

Museumsinspektør, mag.art. Mette Bøgh Jensen tildes Ole Haslunds Kunstlegat 2021. Hun modtager legatet for sit mangeårige arbejde med skagensmalerne, hvor hun har bidraget med en lang række artikler og bøger om emnerne, bl.a. i forbindelse med anmelderroste særudstillinger. “Der er tale om velskrevne, forskningsbaserede og velformidlede tekster, der kaster et fornyende blik på stoffet – og tilfører dette vigtige kapitel af dansk og nordisk kunsthistorie en forskningsmæssig tyngde”, lyder det bl.a. i begrundelsen.

Prisen uddeles årligt blandt billedhuggere, billedkunstnere, kunsthåndværkere, scenekunstnere, museumsfolk, konservatorer mfl. 13 personer har i år modtaget legatet udover Mette heriblandt skuespiller Søren Sætter-Larsen og tidligere museumsdirektør for Ribe Kunstmuseum, Dagmar Warming.

Nye metoder i konserveringsværkstedet

“Vi vil gerne, at Skagens Museum også om 200 år kan vise ‘Damerne på Stranden’ frem. Derfor tænker vi hele tiden i reversibilitet og mindst mulig indgriben”, siger konservator ved Skagens Kunstmuseer Tor Erik Skaaland og forklarer, at han og hans konservatorkollega Anette Fredsted Aalling hele tiden har fokus på at arbejde så skånsomt som muligt med værker og genstande.

Netop skånsomhed og mindst nødvendig indgriben er konserveringsværkstedet i 2021 blevet opgraderet i. Skaaland har været på efteruddannelse arrangeret af Getty Foundations og er nu uddannet i den meget skånsomme lamineringsmetode, som konservatorerne kalder Mist-Lining.

En metode, hvor man i stedet for at fokusere på det originale lærred fokuserer på det sekundære lærred, når man konserverer meget sarte og møre malerilærreder.

“Før imprægnerede vi det originale lærred, nu får vi mulighed for at imprægnerere og bearbejde støttelærredet i stedet for, og det er meget mere skånsomt for værket og har langt færre konsekvenser. Vi bruger ganske enkelt mindre lim med den nye metode. Før brugte vi centiliter, nu taler vi milliliter”, fortæller Skaaland.

Den nye metode giver altså bedre muligheder for at leve op til principperne om at bevare værkerne bedst muligt for fremtiden med mindst mulig indgriben og med fokus på reversibilitet - muligheden for at fremtidens konservatorer kan gå tilbage og fjerne den restaurering, værket har fået i dag. Præcis som konservatorerne også i dag arbejder på at håndtere de følger, fortidens behandlinger af værkerne har givet.

I Skagens Kunstmuseers konserveringsværksted restaureres både Ancher, Krøyer, Tuxen og alle de andre, men de to konservatorer tager også imod kunstværker i privateje som trænger til et kompetent eftersyn og en kærlig behandling. Konserveringsværkstedet kan varetage både større og mindre konserveringsopgaver lige fra fastlæggelse af farvelag, som har løsnet sig, malerirammer som skal strammes op og udglatning af bulede lærreder til større og mindre rensninger af malerioverflader for støv, gulnet fernis og skimmelsvamp.

VIRTUEL KURÉR VIA VIDEO

En anden vigtig opgave for konserveringsværkstedet er klargøring af værker til udlån og indtjek af værker, som Skagens Museum låner. Og den del har fyldt ret meget i 2021.

“Vi har fået P.S. Krøyer hjem fra Paris, sendt Anna Ancher afsted til Lillehammer og modtaget hende hjem igen, og vi har modtaget store værker fra udlandet til udstillingen ‘Englens Kys’ her på museet.”

Hver gang et værk ankommer til eller forlader museet, tjekker konservatorerne værkerens tilstand og eventuelle skader. En del af konservatorernes arbejde er også at følge med værkerne for at bistå ved indtjek på det museum, som skal låne dem.

“Vi følger jo værkerne fra søm til søm”, siger Skaaland og fortæller samtidig, at det har været en opgave med visse udfordringer midt i en pandemi. “Vi blev nødt til at tænke anderledes på grund af rejserestriktionerne og satte gang i en ret stor proces med at tilrettelægge kuréropgaven med videooverførsel”, fortæller Skaaland og supplerer, at det er helt usædvanligt, at så store og værdifulde værker, som for eksempel dem fra Munchmuseet i Oslo, sendes uden fysisk kurér. “Men det virkede, og det har været lærerigt og er en erfaring, vi kan tage med os ud af pandemien. Et godt beredskab og en plan B, når der er behov for det”, siger Skaaland.

EKSTERNE OPGAVER

Der er udført eksterne konserveringsopgaver for private og venner af museet. “Vi har nået det mål, vi har haft for årets eksterne opgaver - og lidt til”, siger konservator Tor Erik Skaaland.

Bevaring og registrering i Anchers Hus

“Vi har siddet på loftet i Anchers Hus med næsen nede i gamle sager, ligesom man ville gøre som børn eller børnebørn, der skal rydde et hus efter bedsteforældre eller forældre. Det har føltes ret personligt. Men vi er jo arvtagerne her. Der var jo ingen andre efterkommere på hverken Anchers eller Brøndums side”, siger projektleder Andreas Bjerre om den samlingsgennemgang og registrering, der har været i gang i Anchers hus over de sidste år og som afsluttedes i 2021.

I løbet af projektets tid har man gennemgået, fotograferet, vurderet og registreret 10.000 genstande i Anchers Hus. Alt fra æsker, tøj, slips og butterflys, fotografier, notesbøger, Anna Anchers navneklud, hun broderede som 10-årig, kageopsatser, te- og kaffestel, gardinrester og vaser, Michael Anchers frakke, kvitteringer fra bager og slagter og mange andre ting.

Og mange af genstandene fortæller jo virkelige historier fra kunstnerparrets tid og liv, og andre ting er med til at give et mere helstøbt billede af deres hjem.

“Vi har for eksempel fået konserveret Michael Anchers sorte frakke, og den hænger nu på bøjle i husets entré sammen med tre hatte. Det er med til at give en fornemmelse af, at der rent faktisk har boet nogen her engang”, fortæller Andreas Bjerre og forklarer, at det ikke er tilfældigt, at de har hængt jakken og hattene op netop der. Der findes nemlig fotografier af hattene, der hænger på netop de gevirer, der er sat op på væggen i entréen.

Ved samlingsgennemgangen blev der fundet en del tøj og tekstiler, som ikke var fuldstændt registreret, og noget af det også i en ret dårlig forfatning. Derfor begyndte museet i 2020 en større konservering af de kulturhistoriske tekstiler ved tekstilkonservator Maj Ringgaard. Det projekt afsluttedes i 2021. Projektet har modtaget støtte fra Slots- og Kulturstyrelsen og en række private fonde, og Anchers Hus fik dermed mulighed for at få en tekstilkonservator ind over det særlige konserveringsområde.

Den autentiske oplevelse af huset skabes i dag også ved at genskabe elementer, som eksempelvis gardinerne i dagligstuen, hvor historiske teknikker og maskiner er taget i brug for at genskabe gardiner, som de har set ud på kunstnerparrets tid.

REGISTRERING OG BEVARING BLIVER TIL FORMIDLING

Ifølge Andreas Bjerre er gennemgangen og konserveringen af genstandene i huset helt flettet sammen med formidlingen, og hvordan man som gæst oplever huset - som for eksempel med Anchers jakke i entréen, som giver en anden følelse, når man træder ind i huset, end hvis den ikke var der.

“Vi har som museum en stor forpligtelse til at fortælle en sandfærdig historie og leve op til den tillid, museumsgæsterne har til, at det, vi viser, er ægte og autentisk. Men begrebet er interessant. For hvad er autentisk? De falmende puder i sofaen i Anchers Hus viser for eksempel slet ikke det rette billede af huset, som det reelt var. Vi ved, at det var langt mere farvestrålende, end det, vi møder, når vi i dag går rundt i stuerne”, fortæller Bjerre og forklarer, at vender man pudebetrækket med vrangen ud, så vælter det ud med klare og fine farver på vrangside, fordi den side ikke har været udsat for lys.

“Man kan ikke få farverne igen, men vi kan sikre det for eftertiden og dokumentere, hvordan det så ud”, fortæller Bjerre videre.

Det samme er tilfældet med blondegardinerne i den lille dagligstue.

“Vi fandt nogle små rester af blondegardin ved gennemgangen, og sammenholder vi blonderne med fotografier og kunstværker, kan vi se, at de har hængt i stuen”, fortæller Bjerre og forklarer, at det ikke har været muligt at konservere gardinerne ud fra de rester af blonder, de har fundet. Men det viser sig, at der i Skotland findes et væveri - formentlig det eneste i verden - der stadig væver på maskiner fra 1910'erne. Og det kunne meget vel have været på den tid, at Anna og Michael Ancher fik deres gardiner, da tilbygningen med dagligstuen kom i 1913.

“Så vi sendte mønsteret fra de små blonderester til Skotland, og så vævede de nye gardiner på de gamle maskiner, og nu hænger de i dagligstuen. Og det er jo ikke noget, gæsterne umiddelbart ser”, siger Bjerre og fortsætter: “Bevaring handler ikke kun om det, der er, men også om at bevare teknikker fra dengang, som kan være med til at give et autentisk billede af livet i huset dengang”.

Mød tekstilkonservatoren og kom tættere på arbejdet med kunstnerhjemmet. Fire film sætter fokus på det nænsomme arbejde med registrering og bevaring af kunstnerhjemmets genstande.

Nyerhvervelser

Nyerhvervelser står altid højt på ønskelisten på Skagens Kunstmuseer, men i en pandemitid er det kun muligt med massiv støtte. I 2021 lykkedes det at opnå støtte til erhvervelsen af to nye værker til samlingen.

SKM2100 Michael Ancher: *Fru Krøyer går forbi Kristoffers hus. Studie*, 1892
Erhvervet med tilskud fra Slots- og Kulturstyrelsen

Alba Schwartz skriver: "Naar Fru Krøyer gik ned ad Gaden, kunde de staa i Dørene og hilse nok saa maabende ærbødigt, men ikke saa snart var hun forbi, før Ærbødigheden slog over i et fuldt, bredt Grin! – og hele Familien kom sturtende for at sé! – "Ja, for, ak dog – kjæreste Børn! – at no'en ku' lave sig saa'en til." (Alba Schwartz: *Skagen*, vol.1, 1912, s. 180)

Værket er en skitse til et større værk i privateje, men faktisk ser skitsen mere interessant ud rent malerisk. Værket viser desuden historien bag, der stammer fra Michael Ancher selv, hvordan skagboerne så på Marie Krøyer, der med sine københavnerrober ikke just faldt naturligt ind i det lokale miljø i Skagen.

SKM2100 P.S. Krøyer: *Skagen Sønderstrand. Tre optrukne både nær ved havet. Den forreste er mørkeblå. Sejlene er foldede sammen om masterne. Gråvej*, 1882. Erhvervet med tilskud fra Ny Carlsbergfondet

Der er tale om et interessant studie – særligt fordi det er malet så kort tid efter Krøyers første besøg i Skagen. Krøyer skriver i et brev til sin mor den 22. juni, dagen før værkets datering: "Jeg er endnu ikke begyndt at male, men jeg har allerede Kig paa et Par Motiver, som jeg med det Første vil begynde at tænke paa." Værket er altså det FØRSTE værk, P.S. Krøyer laver i Skagen. Det er ikke et studie til et større værk, men et selvstændigt studie. Krøyer lavede flere studier fra Sønderstrand i løbet af sommeren 1882, og et enkelt udstillingsværk. I næsten alle disse værker er der gråvej, og han beklagede netop også, at det var en grå og regnfuld sommer.

Michael Ancher: *Fru Krøyer går forbi Kristoffers hus. Studie*, 1892

P.S. Krøyer: *Skagen Sønderstrand. Tre optrukne både nær ved havet. Den forreste er mørkeblå. Sejlene er foldede sammen om masterne. Gråvej*, 1882. Skagens Kunstmuseer (beskåret)

GAVER

Gaver fra Ulrik Brochstedt Bach og Berit Brochstedt Rosenvinge

SKM2091 P.S. Krøyer: *I en kælder i Concarneau*. 1879

SKM2092 Viggo Johansen: *Mandsportræt*. 1882

SKM2093 Johannes Wilhjelm: *Sønderstrand. Udsigt over Skagen Østerby*. 1919

Gaver fra Orla og Mona Hasager

SKM2095 Michael Ancher: *Fisker Peter Røntved*, 1896

SKM2096 Michael Ancher: *Fisker Thomas Larsen og Else Larsen*

SKM2097 Holger Drachmann: *Fregatten Sjælland set fra skrænten ved Folehave skov en sommereftermiddag*, 1881

Gave fra boet efter Else Langbak, Skagen

SKMIM3 Thorvald Bindesbøll: *Lysekroner i forgyldt bronze*

Gave fra anonym giver

SKM2098 Einar Hein: *Hus i sneklædt have*

UDLÅN

Statens Museum for Kunst

Anna Ancher

04. nov. 2020 - 07. feb. 2021: 170 værker og genstande

Lillehammer Kunstmuseum

Anna Ancher

15. mar. - 15. aug. 2021: 152 værker og genstande

Musée Marmottan Monet, Paris

L'heure Bleue de Peder Severing Krøyer

11. feb. - 26. sep. 2021: 39 værker

DEPONERINGER

Hjemtaget fra Brøndums Hotel i forbindelse med renovering:

HAF9000 Helga Ancher: *Kunstnerens mor og mostre, set i profil*, (1934/1935)

SKM367 Gad Frederik Clement: *Hotelejer Degn Brøndum*, 1929

SKM425 Jørgen Aabye: *Det blå hus. Skagen*, 1913

SKM564 Michael Ancher: *Aften i den gamle fru Brøndums stue*, (1911)

SKM782 Anton Erik: *Christian Thorenfeld, Nordstranden ved Højen*, 1880

SKM823 Helga Ancher: *Kunstnerens mor ved aften i sit hjem*, 1908

SKM899 Sigurd Swane: *De gamle huse over for Brøndums Hotel*, 1931

SKM903 Topsy Clement: *Gamle huse i Rendegangen. Skagen Vesterby*, (1938)

SKM906 Mads Peter Mosbjerg: *Vand mellem klitterne, Før* 1924

SKM931 Ole Due: *Både på stranden ved Højen*, 1904

SKM1091 Helga Ancher: *Fra den gamle have, Før* 1924

SKM1212 Einar Hein: *Børn ved stranden. Skagen*, 1910

SKM1290 Frans Henriques: *Bonatzis hus i brand*, 1913

SKM1346 Michael Ancher: *Dreng med jagtvildt*, 1905

SKM1383 Michael Ancher: *Familien Gunnerson omkring spillebordet*, 2012

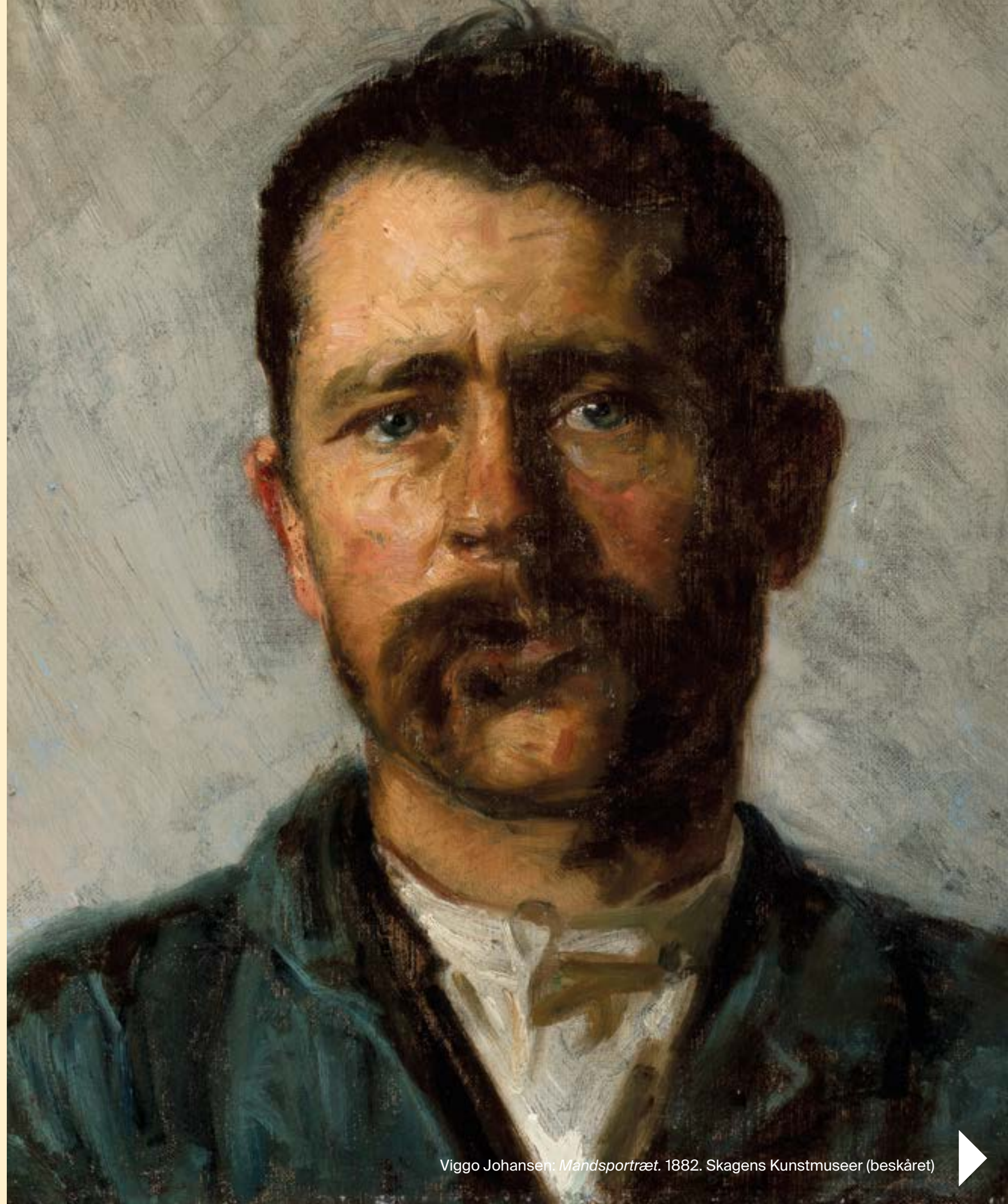
SKM1445 Poul Friis Nybo: *Solnedgang over havet*

SKM1467 Anna Ancher: *Syngende børn*, 1920

SKM1537 Walter Schwartz: *Forfatterinden Alba Schwartz*, 1908

SKM1625 August Tørsleff: *Landskab fra Skagen*

SKM1673 Johan Neumann: *Skagens Gren*

Hip hip hurra for Helga

Inspireret af en gammel kvittering fra Bager Winther fundet ved gennemgangen i Anchers hus, er der på Helga Anchers fødselsdag i 2021 en helt særlig kage på menuen.

Bageriet Baghaven, som i 2021 flyttede ind i Saxilds Gaard lige ved siden af Anchers Hus, sørgede for, at gæsterne fik mulighed for at sætte tænderne i en kage inspireret af den, familien Ancher og vennerne nød i sin tid. Ifølge kvitteringen fra Bager Winther var det ikke mindre end 100 vandbakelser og tre lagkager, der blev sat på bordet dengang.

I det hele taget ser fejringen af Michael og Anna Anchers datter Helga i 2021 anderledes ud end normalt. Det er ikke kun kagen, der skiller sig ud. "Vi valgte at flytte arrangementet udenfor på grund af coronaforbehold, og det viste sig at være en stor succes, som gav os muligheden for at vise og formidle historier om Helga til langt flere, end vi plejer", fortæller Sofie Krøgh Andersen, klub- og arrangementsmedarbejder ved Skagens Kunstmuseer. Arrangementet foregik i haven ved Anchers Hus og indeholdt både musikalske indslag og fortællinger om Helga.

Over 300 mennesker lagde vejen forbi Haven ved Anchers Hus den eftermiddag i august. Og der var god grund til at komme forbi haven, fortæller Krøgh Andersen, som både fremhæver dagens program og tidsplan.

"Vi bredte programmet ud over en hel eftermiddag, hvilket gav mange flere mulighed for at være med", fortæller Krøgh Andersen om dagen. Skagens Kunstmuseers kunstformidlere Kresten Langvold, Ane Bjerg Thomsen og museumsinspektør Andreas Spandet Bjerre lavede indslag med udspring i Helga Ancher, som de gentog i løbet af dagen.

Der var oplæsning af Helgas breve, fortællinger om naboerne og omgivelserne og ikke mindst introduktion til, hvem Helga Ancher egentlig var. Det hele blev omkranset af jazzmusik fra Salvador Olmos Trio. En koncert, der indgik i et større program med sommerkoncerter på tværs af regionen, finansieret af KulturKANTen.

Helga Ancher, datter af Anna og Michael Ancher, fyldte i 2021 138 år. Hun døde i 1964, og i den forbindelse blev det offentliggjort, at hun havde testamenteret hele sin arv - kunstnerhjemmet på Markvej, dets interiør og kunstværker - til Helga Anchers Fond. Fonden fik til formål at bevare huset som selvstændigt museum.

"Størstedelen af hendes senere liv har handlet om at bevare og sikre arven fra forældrene. Måske blev det sådan, fordi hun aldrig selv stiftede familie, og måske fordi hun havde en bevidsthed om, at hun var den eneste tilbageværende af Brøndum-slægten, og hun derfor betragtede det som sin opgave at være den, som bevarede det hele for eftertiden", foreslår museumsinspektør Andreas Spandet Bjerre.

Anchers Hus fusionerede med Skagens Museum i 2014.

Skagens Kunstmuseer byder ungdommen ind

Fra Skagen i nord til Sønderborg i syd slog 111 museer og udstillingssteder i uge 37 dørene op og bød unge mellem 18 og 27 år indenfor - ganske gratis. Skagens Kunstmuseer er ingen undtagelse og er selvfølgelig en del af den nationale kampagne K7, der skal gøre museerne til et mere naturligt valg, når unge skal have en kulturoplevelse.

20-årige Rosa Mørch Jørgensen fra København besøger i den forbindelse Skagens Museum sammen med sin veninde Asta Broo Holm. "Vi laver en masse forskellige ting sammen. I weekenden var vi for eksempel på Buddy Holly. Så tænkte vi, at vi måtte lave noget kulturelt for ligesom at opveje den tur", fortæller Rosa Mørch Jørgensen i forbindelse med besøget. Det er dog ikke kun kulturelle tømmermænd, der har fået veninderne til at slå et smut forbi Skagens Museum. Der er nemlig en helt særlig person, der trækker i pigerne.

"Jeg er vild med Anna Ancher. Hun er virkelig fed. Jeg synes bare, det er fedt med kvinder i kunsten", fortsatte Rosa Mørch Jørgensen. Det er Asta Broo Mørch enig i. Det er hendes første besøg på museet. Hun glæder sig til at se de mange skagensmalerier, der er en essentiel del af landets kunsthistorie.

Det er ikke alle unge, der umiddelbart tænker et museumsbesøg som en måde at være sammen med vennerne på. For nogle er det mere oplagt at drikke en caffè latte på en café eller tage en tur i biografen, når man skal hænge ud. Men det ene behøver ikke udelukke det andet, ifølge de to unge kvinder, for udover at blive klogere på kunsten er museumsbesøget også en måde for de to veninder at få en fælles oplevelse.

"Det er ikke så mærkeligt for os at gå på museum. Vi går og snakker, mens vi kigger på kunsten. Det er egentlig ikke så højtideligt, og vi kan godt gå og lave vitser med hinanden imens. Det er en hyggelig måde at være sammen på", fortalte Asta Broo Mørch.

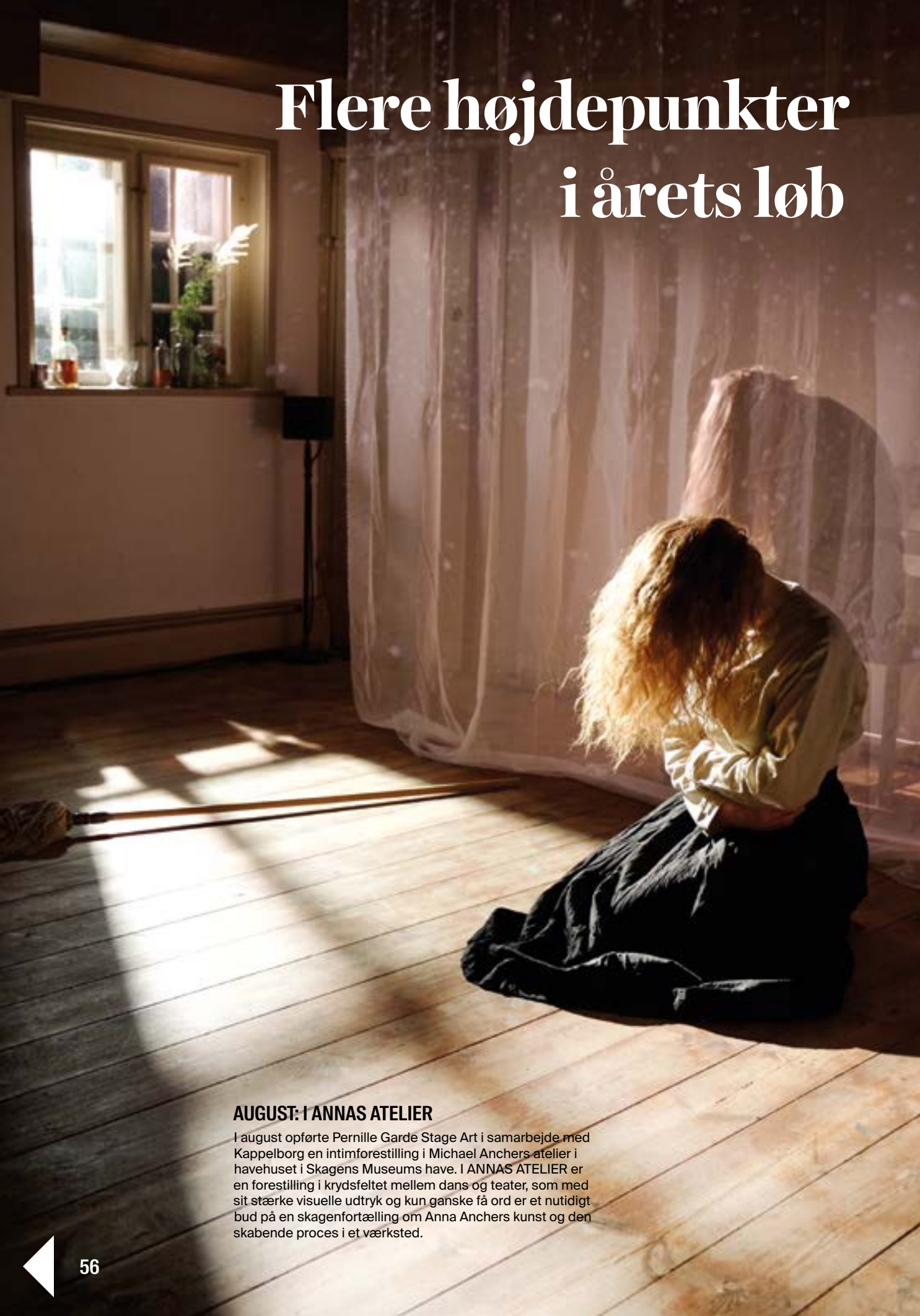
EN OPLEVELSE MED WAUW-FAKTOR

"Jeg hører rigtig mange unge sige 'wauw', når de træder ind på museet. De bliver overraskede over størrelsen på malerierne og mængden af dem", siger Ane Bjerg Thomsen, der er kunstformidler på Skagens Kunstmuseer. Og de unge museumsgæster bringer glæde på museet, når de slentrer gennem salene og stifter bekendtskab med Krøyer og Ancher og de øvrige skagensmalere og får øje på, at et museumsbesøg ikke per definition er gråt og kedeligt.

"Når vi fortæller de unge museumsgængere, at vi er et statsanerkendt kunstmuseum, og at værkerne derfor i princippet er ejet af alle danskere, så bliver de virkelig overraskede. For det betyder jo, at værkerne også tilhører dem selv", siger Ane Bjerg Thomsen og henviser til, at skagensmalerne er nogle af Danmarks mest kendte kunstnere og en vigtig del af den danske kulturarv.

Flere højdepunkter i årets løb

AUGUST: I ANNAS ATELIER

I august opførte Pernille Garde Stage Art i samarbejde med Kappelborg en intimforestilling i Michael Anchers atelier i havehuset i Skagens Museums have. I ANNAS ATELIER er en forestilling i krydsfeltet mellem dans og teater, som med sit stærke visuelle udtryk og kun ganske få ord er et nutidigt bud på en skagenfortælling om Anna Anchers kunst og den skabende proces i et værksted.

HELE SOMMEREN: YOGA I HAVEN

Når der var yoga, var der godt vejr. Hver gang. Hver eneste tirsdag og torsdag morgen fra den 29. juni til den 12. august var vejret godt. Og yoga i haven har da også især i 2021 været en succes, men i det hele taget bliver yoga-arrangementerne i Anchers Have mere og mere populære fra år til år. Det er Mette Mai Diget, der underviser sommergæster og skagboere i yoga i haven.

DECEMBER: JULEKONCERT

Årets julekoncert i Skagens Museums Plesnersale med Steffen Brandt var populær, og billetterne blev revet væk på under et døgn. 80 gæster fik muligheden for at opleve frontfiguren fra Danmarks lykkeligste orkester TV-2 solo og under helt intime forhold blandt skagensmalernes storslåede værker.

OKTOBER: LYS OVER NORDJYLLAND

8. oktober lyste Skagens Museum smukt op i mørket. Det er Fårup Sommerland, der har taget initiativ til eventen 'Lys over Nordjylland', hvor markante nordjyske vartegn i landsdelen lyser op for at sætte fokus på den samlede nordjyske turisme efter 18 udfordrende måneder.

Bravo! Krøyer, karneval og kunstnerportrætter

15. oktober 2021 – 30. december 2022

Siden oktober 2021 og i resten af 2022 har Skagens Museums gæster mulighed for at opleve en anden side af P.S. Krøyer end normalt. Museet udstiller nemlig kunstnerens levende, glitrende og teatraliske portrætter af 11 af hans tids store skuespillere i deres glansroller i særudstillingen Bravo!

“Her har vi fået en mulighed for at formidle en helt anden side af Krøyer”

“Her har vi fået en mulighed for at formidle en helt anden side af Krøyer”, siger kunsthistoriker og museumsinspektør Mette Bøgh Jensen og fortæller om, hvordan Krøyers tegninger fra den københavnske teaterscene i 1880'erne leder os ind i en helt anden og mere tydeligt iscenesat verden, end den, vi kender hans kunst bedst for.

Og dog, for som Mette Bøgh Jensen også fortæller, er Krøyer i forvejen kendt for sine portrætter og for en vis iscenesættelse af sin kunst. Det kender vi for eksempel fra værker, hvor han har samlet vennerne omkring et bord i festligt lag eller værker af hans hustru Marie på stranden eller i haven ved rosenbusken.

“Det har været spændende at dykke ned i, hvordan han har løst en sådan opgave. Hvordan fastfryser han skuespillerens rolle, øjebliksbilledet? Og hvordan løser han opgaven, som er i helt andre materialer end dem, han er vant til?”

Portrætterne er udført i pastel, kul, karton og bladguld. Milevidt fra de mere bestandige materialer som oliemaling og lærred, hvilket vi kender ham bedst for. Og tegningerne bærer også præg af en helt anden tilgang og formål end det vante.

“Han har ikke brugt lang tid på dem”, siger Mette Bøgh Jensen og fortæller videre, at nogle af tegningerne ikke er helt færdige, og at andre slet ikke blev til noget, fordi skuespilleren eller sangeren, der skulle portrætteres, ikke dukkede op.

“Krøyer var jo en kendt, respekteret og meget brugt portrætmaler. Nogle af de her portrætter er med tiden blevet lidt udviskede, men skuespillerne står stadig tydeligt og meget udtryksfuldt frem. Og det skal der jo noget til at fange”, siger Mette Bøgh Jensen.

Udstillingen er en lille tidsrejse tilbage til 1885, hvor tegningerne var en del af udsmykningen ved et storslået karneval på det københavnske teater Casino. Københavns første - og mest populære teater - efter at teatermonopolet blev ophævet i 1848.

P.S. Krøyer,
Operasanger
Niels Juel Simonsen
som Hans Heiling i operaen
“Hans Heiling.” 1885,
Teatermuseet i Hofteatret

P.S. Krøyer,
Skuespiller
Olaf Poulsen
som Killian i komedien
“Ulysses von Ithacia.” 1885,
Teatermuseet i Hofteatret

P.S. Krøyer,
Enock Aagaard som
brasilianeren i operetten,
Søkadetten,
i 3 akter af Zell og Bayard,
musikken af Richard Génée,
1883, Dagmar-teatret

Muligheden for at se
Krøyers tegninger i Skagen
er opstået i samarbejde
med Teatermuseet ved
Hofteatret i København,
hvor tegningerne normalt
hænger. Hofteatret gennem-
går netop nu en større
restaurering, hvilket har
givet mulighed for udlånet
til Skagens Museum.

Mød slagteren, præsten, frisøren og mange flere, der har været med til at udvælge værker til udstillingen. Hør deres personlige fortællinger om netop deres forhold til kunst og det værk, de har valgt til udstillingen.

Vores Værker

2. oktober 2021 - 3. april 2022

Vores Værker var vinterens særudstilling 2020-2021, men nåede kun at være åben i 11 dage på grund af corona. Men heldigvis åbnede udstillingen igen for publikum i vinteren 2021-2022. Og selvom udstillingen i første omgang ikke nåede mange åbningsdage levede en del af den alligevel videre - bare udenfor museet.

Under hashtagget #voresværker på Instagram kunne alle gøre sig selv til en del af udstillingen ved at poste et foto af et værk med særlig betydning for dem og forklare hvorfor. "Hashtagget #vores værker giver alle mulighed for at bidrage til udstillingen og tilbyder også fælles kunstoplevelser og dialog om dem i en tid, hvor afstand og nedlukning stadig fylder," siger kommunikationschef ved Skagens Kunstmuseer Anne Walther.

I udstillingen Vores Værker har 63 forskellige mennesker valgt et værk fra Skagens Kunstmuseer, som betyder noget særligt for dem. I udstillingsrummet fortæller politikeren, skoleklassen, præsten, skuespilleren, sygeplejersken, meteorologen, maleren og mange flere, hvorfor forskellige værker glæder dem, rører dem, fascinerer dem eller inspirerer dem.

Sammen med den fysiske udstilling på museet er der også lavet små videoindslag på Skagens Kunstmuseers sociale medier, hvor deltagerne fortæller om deres valg og tanker bag. Med den digitale del af udstillingen blander de udvalgte deltagere og deres værker sammen med alle andre, der har haft lyst til at deltage og fortælle om deres valg og tanker bag.

Udstillingen rummede en digital del, hashtagget #voresværker, som inviterede til brugerinddragelse. Alle kunne nemlig bidrage til udstillingen og vise deres eget perspektiv på kunsten ved at lægge et opslag på Instagram med et værk, der betyder noget særligt for dem, fortælle hvorfor og tilføje #voresværker. #voresværker fungerede både som et digitalt udstillingsrum, der gjorde det muligt at inddrage endnu flere valg og fortællinger end de 63, der hang i den fysiske sal på Skagens Museum, men hashtaggets opslag indgik også i udstillingen, hvor en skærm løbende synliggjorde alle nye valg og vælgere og gjorde dem til en del af udstillingen.

PRESSEN SKREV

"Genial idé - flot udført"

★★★★★
Max Melgaard, Kulturen.nu

Udstillingen blev støttet af Ny Carlsbergfondet

Ved genåbningsarrangementet talte tre af deltagerne rørende om deres valg af værker og deres begrundelserne bag.

GYMNASIEELEVEN FIE THORSEN

Michael Ancher: *Portræt af min hustru*. 1883

"Det efterlader mig også med en taknemmelighed for, at vi er nået så langt, som vi er - at man sagtens kan portrættere en gravid kvinde, uden at det er provokerende overhovedet. Det viser mig også, at man skal turde provokere og tage nogle chancer, som Michael gjorde, hvis man vil se noget positiv udvikling og ændre på noget kultur."

FORFATTEREN JENS CHRISTIAN GRØNDAHL

P.S. Krøyer: *Ved kaminilden*, 1903 - 1907

"Som regel er et maleri et nu, der er fanget og forevigt, holdt fast i malerens sprog. Men det her maleri rummer også tiden, det rummer erindringen, og det rummer erindringens vemod, som Drachmann skriver om. Det rummer en gammel mands tilbageblik på det liv, han har levet. Og det rummer tiden, som en evighedshorisont i forhold til de drømme, vi kan drømme om noget helt andet, noget helt nærværende. En glød, som er hverdagen fremmed."

MUSEUMSDIREKTØR PÅ KØN JULIE ROKKJÆR BIRCH

Laurits Tuxen: *Susanna i badet*. 1878

"Det er en skitse, og jeg har en forkærlighed for skitser. Det er ikke færdigt, som om det stadig er i bevægelse på en eller anden måde. Det er, som om historien fortsætter. Der er noget umiddelbart over det, som jeg godt kan lide. Og så fortæller det historien om en krænket kvinde, men i et andet lys end historien tidligere er fortalt. Og det er jo interessant i de her mee too-tider."

Drachmannlegatet 2021

“Så står man der, til evig tid, på en liste sammen med Tom Kristensen, Tove Ditlevsen og derudaf. Jeg blev meget overvældet over at se de navne. Det er et meget flot selskab at komme ind i.”

Sådan siger årets modtager af Drachmannlegatet, forfatter og præst Kristian Ditlev Jensen, og sætter samtidig ord på, at han synes, at det er en kæmpe stor ære at modtage et legat, som siden 1917 er uddelt til nogle af landets fineste forfattere.

Komiteen bag uddelingen, som består af forfatterne Jens Christian Grøndahl og Hanne Marie Svendsen, drager paralleller mellem Drachmann og årets legatmodtager:

“Der er mange måder at være forfatter på. Én af dem går tilbage til Holger Drachmann og Det Moderne Gennembrud, som han både var en del af og med årene kom på kant med. Det handler om at stå til rådighed for sin samtid, og det gør Kristian Ditlev Jensen. Han gør det ved at bryde pinlighedens tabu og invitere os andre indenfor i sin egen dybt personlige erfaring. Men han gør det også ved at interessere sig for sin omverden, for samfundet og alt, hvad der rører sig i det.”

For komiteen handler det ikke kun om mangfoldigheden i verden, men lige så meget om mangfoldigheden i det enkelte menneske. Og på det punkt ligner ophavsmanden til legatet og årets modtager hinanden. “Både som menneske og som forfatter er Kristian Ditlev Jensen mangfoldig, og ligesom med Drachmann giver det heller ikke i det her tilfælde mening at skelne pedantisk mellem liv og værk. Eller at holde bøgerne skarpt adskilt fra skuespil, kronikker, indlæg, opslag på de sociale medier, debatter i radio og tv eller prædikener i Skagen Kirke.”

Årets legat blev offentliggjort på Drachmanns fødselsdag den 9. oktober og uddelt på Skagens Museum i efterårsferien.

Kristian Ditlev Jensen er født i 1971. Han er forfatter, præst og journalist og fungerer som kritiker ved Weekendavisen. Han har udgivet 14 bøger, senest 'Sukkerchok' i 2020 og 'Bar' i 2021. Han har været sognepræst i Skagen og er nu præst på Anholt.

OKTOBER: KAMMERKONCERT - I SAMARBEJDE MED KAPPELBOG

Blokløjte-virtuosen Michala Petri faldt godt ind i omgivelserne, da Plesnersalene på Skagens Museum i oktober dannede ramme om kammerkoncert med Petri, Ana Feitosa, Jonathan Slaatto og Arild Kvartetten. Koncerten er en del af Skagen kammermusikfestival og er et samarbejde med Kulturhus Kappelborg.

Aftenakademiet 2.0

Året er 2021, en oktoberaften i Skagens Museums hasesal, Niels Hausgaard har lige fortalt om sit forhold til kunst, og nu sidder der cirka 40 deltagere i små grupper og snakker sammen om kunstens betydning for dem. Der er champagne i glassene, og stemningen er god i hasesalen. Der har været flere små oplæg i løbet af aftenen, og snakken går.

Det kan godt være, at det er 2021, men det kunne næsten lige så godt have været en aften i slutningen af 1800-tallet til P.S. Krøyers oprindelige Aftenakademi. Det er i hvert fald idéen med den nye arrangementsrække, som Skagens Kunstmuseer introducerede i 2021 og som for alvor tager fat i 2022. Aftenakademiet version 2.0 fokuserer blandt andet på sanselighed, viden og kunst i fodsporene på Krøyer.

Det sagnomspundne, festlige og kloge selskab blev stiftet af P.S. Krøyer i 1883, og dengang samledes Skagens kunstnerkoloni og deres kreds i festligt lag

“Aftenakademiet handlede om meget af det, vi arbejder for på Skagens Kunstmuseer i dag. Mødet mellem forskellige mennesker var i centrum, og der blev sat fokus på alt det, der sker, når man rent faktisk samles. Aftenakademiet 2.0 bygger på den måde bro mellem den kulturarv og historie, vi bevarer, og den nutid, vi befinder os i”

for at diskutere tidens tendenser, kunsten omkring dem, og hvad der ellers måtte melde sig, ofte ledsaget af gode middage og store armbevægelser.

“Aftenakademiet handlede om meget af det, vi arbejder for på Skagens Kunstmuseer i dag. Mødet mellem forskellige mennesker var i centrum, og der blev sat fokus på alt det, der sker, når man rent faktisk samles. Man kan få idéer, udvikle og udfordre sig selv og hinanden og få nogle meningsfulde oplevelser. Aftenakademiet 2.0 bygger på den måde bro mellem den kulturarv og historie, vi bevarer, og den nutid, vi befinder os i”, siger museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen.

“Vi ville gerne prøve at gøre det samme, som kunstnerkolonien gjorde: Mødes i et aftenrum, debattere, diskutere og vende alverdens emner. “Nu er det skudt godt i gang, og de deltagere, der har været til årets akademifester, har været begejstrede”, siger museumsdirektøren.

Aftenakademiets genrejsning har været en idé længe, fortæller Lisette Vind Ebbesen. Til maj 2022 skydes Aftenakademiet 2.0 for alvor i gang efter de indledende øvelser i 2021, som blev ramt af en del forsinkelser og udskydelser på grund af corona.

Der findes forskellige fortællinger om, hvorfor akademiet opstod dengang i 1883. En er, at Krøyer ville forhindre malerne i Skagen i at arbejde om aftenen; en anden er, at akademiet skulle sørge for, at ingen fester eller andre selskabeligheder kolliderede, og en tredje er, at Krøyer ville skabe et rum for diskussion, dialog og udveksling af idéer. Uanset hvad der måtte være den virkelige årsag, peger de alle tre på det samme: At Aftenakademiet fra 1883 var et rum for møder og udvekslinger mellem mennesker, der blev bragt sammen af kunsten.

Anna Anchers protektrice-diplom, der er tegnet af Wilhelm Peters og P.S. Krøyer, har været inspirationen til akademiets logo anno 2021.

Ministerbesøg

Et ministerbesøg i november resulterede en måned senere i en ekstra millionbevilling til Skagens Kunstmuseer

“Det er jo et stykke kulturel danmarkshistorie og på nogle områder verdenshistorie, Skagens Kunstmuseer har mellem hænderne”, sagde kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen, da hun i december tildelte Skagens Kunstmuseer en særbevilling på en million kroner.

Forud for bevillingen lå ministerens besøg i november efter mange års forsøg på at få landets skiftende kulturministre i tale. Ikke siden Bertels Haarders besøg i 2016 har en kulturminister takket ja til at besøge Skagens Kunstmuseer.

Og det er altså ministerbesøget på Skagens Museum i november, der en måneds tid senere viser sig at give pote med en ekstra her-og-nu-bevilling til Skagens Kunstmuseer.

“Det er dejligt, at der bliver lyttet og især, at der bliver handlet. Og det er dejligt, at vi får en million til at støtte op om vores samlingsvaretagelse, men det løser ikke vores udfordringer på sigt”, siger museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen og lægger op til en helt overordnet diskussion af fordelingsnøglen, så den bliver mere fair, logisk og gennemsigtig.

“Der skal ikke være tvivl om, at jeg er glad for anerkendelsen. Men den statsstøtte, vi modtager, står ikke mål med de opgaver, vi skal løfte, og jeg håber, at man stadig vil kigge nærmere på fordelingsmodellen. Det bliver ikke svært for os at bruge pengene, for der er rigeligt med opgaver at tage fat på.”

Det blev borebillerne i kunstværker og genstande, fundet ved registreringen af kunstnerhjemmene, der trak overskrifter efter ministerbesøget i november. Men alt fra udlandets interesse i Skagen Kunstmuseer over udviklingsplaner for de historiske haver og bygninger, strategiske samarbejder og ikke mindst statsstøtte blev drøftet ved besøget.

Museets vigtige støtter

“Den opbakning, vi stadig får fra vores venner, sponsorer og erhvervsklubben, på trods af pandemi og nedlukninger, er helt enestående”, fortæller museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen og forklarer, at det netop i den her tid er endnu vigtigere med støtte, fordi Skagens Kunstmuseer har så høj en egenfinansiering, og museet derfor bliver ekstra hårdt ramt, når det må lukke for gæsterne.

Skagens Kunstmuseer lever i høj grad af billetindtægter, og de har været reducerede de seneste år på grund af restriktioner, coronaforbehold og deciderede nedlukninger.

“Derfor har det i den her tid været om muligt endnu vigtigere med den støtte, vi oplever fra vores venne-medlemmer og fra erhvervsklubben. Det er simpelthen både sølv og guld værd”, siger museumsdirektøren og sender en tak til venner og erhvervsklub for stadig at være der.

**“Erhvervsklubben er helt uvurderlig,
og de stiller op i stor stil.
Det er virkelig enestående”**

“Erhvervsklubben er helt uvurderlig, og de stiller op i stor stil. Det er virkelig enestående”, fortæller Lisette Vind Ebbesen og tilføjer, at det ikke kun handler om den økonomiske støtte, omend den er vigtig, men også om den synergi, der er mellem museet og erhvervet i Skagen.

“Vi laver arrangementer sammen og er hele tiden opmærksomme på, hvordan vi kan bruge hinanden til værdiudveksling og inspiration”, siger museumsdirektøren.

Både Erhvervsklubben og Skagens Museums Venner inviteres ind imellem til særarrangementer, og 2021 har ikke været nogen undtagelse, på trods af vilkårene.

I sensommeren blev der for eksempel afholdt et helt særligt aftenarrangement, hvor medlemmerne selv indgik i en omvisning i særudstillingen “Vores Værker”. Efterfølgende besøgte de Anchers Køkkenhave og spiste sammen i Baghaven, og der blev rig lejlighed til både at diskutere kunst og at netværke.

“Nogle af medlemmerne af Erhvervsklubben var en del af udstillingen og fortalte om deres bevæggrunde og valg. Og helt uopfordret opstod der mange flere fortællinger den dag end de planlagte”, fortæller klub- og arrangementsmedarbejder ved Skagens Kunstmuseer Sofie Krøgh Andersen om synergien mellem Skagens Kunstmuseer og dets støtter.

GULD-medlemmer:

Beate & Andreas Kobelt
Brøndums Hotel
Carlsberg Danmark
Color Hotel Skagen
Ejendomsmæglerfirmaet Calundan
Ecco Print
FF Skagen
Gudrun & Palle Mørchs Mindefond
MTAB Danmark A/S
M&M Computer Consult A/S
Nordjyske Bank
Skagens Venner
Skagenfood A/S
Skagen Havn
Skagen Bamsemuseum
Skagen Beton
Svallerhuset
Sydbank
Thrane Erhverv A/S
Tommy C Holding ApS
Werner Larsson Fiskeeksport

SØLV-medlemmer:

BDO Skagen
Bruun Rasmussen Kunstauktioner
Bygholm Wood
Dahl Advokatfirma
Dansk Erhverv
Dinesen Floors A/S
H.J. Kontorcenter
HjulmandKaptain
Hotel Petit, Skagen
Kabbeltved Advokatfirma ApS
Kaihøj Ejendomme
Karstensens Skibsværft
Kvadrat
Lars D. Nielsen og Søn
Laurentius Skagen
LBB3
Neurolog Martin Tøttrup Kelkelund
Nordlab A/S
Ole Johansen A/S
PBI Holding A/S
Ruths Hotel
Saga Shipping A/S
Sikring Nord
Skagen El-Tekniq
Skagen Fiskerestaurant
Skagen Kasse- og Plastfabrik A/S
Sparekassen Vendsyssel
Skagerak
Slagter Munch
Spar Nord Skagen
Söderberg & Partners
Themis Fiskeri A/S
Toppen af Danmark
Viking 1914 A/S

Museumsbutikken: Strik, bjesk og pudevår

En stor del af arbejdet i museumsbutikken på Skagens Museum består i at lave produkter, som binder sig op på museets særudstillinger. "Den del har vi været noget udfordret på i de her år. Nedlukninger og hjemsendelser har gjort det svært at få planlagt og produceret varer i tide til udstillingerne. Og 2021 har ikke været nogen undtagelse", fortæller Charlotte Beck Jensen, leder af museumsbutikken på Skagens Museum.

Men selvom Beck Jensen og hendes kolleger har været udfordrede, er det alligevel lykkedes dem at producere særlige varer til årets særudstillinger. I forbindelse med sommerens særudstilling 'Englens Kys', som handlede om den syge pige i nordisk kunst, blev der produceret både puslespil, plakater, pudevår, postkort og porcelænsengle.

"Umiddelbart kunne det måske synes svært at skabe produkter ud af en udstilling om sygdom, men når vi så gik udstillingen igennem, oplevede vi jo det, som de fleste, der har set udstillingen, også oplevede: At der var mange fine og smukke detaljer i værkerne", siger Beck Jensen om billedernes store hvide puder i sygesengene og vaser med blomster på sengebordene og små tallerkner med frugt eller lignende. Og forholdsvis hurtigt fik butikken sat produktion af pudevår og små vaser i gang.

"Salget af den slags varer er helt sikkert bundet op på den udstilling, de udspringer af og sælger langt mere under udstillingen end efter", siger Beck. Før i tiden var der måske én særudstilling om året. Nu er der gerne tre, og derfor fylder arbejdet med produktion til særudstillingerne mere i butikken end tidligere.

UNIKKE SAMARBEJDER

Men det er ikke kun til særudstillinger, butikken får produceret varer. Butikken har efterhånden i en del år haft et godt samarbejde med strikkedesigner Marianne Risager fra Tversted.

"For det første er det dejligt at kunne bruge nogle af de kunsthåndværkere, vi har i lokalområdet til vores produkter, og for det andet er Marianne Risager et stort strikkenavn og derfor en fornøjelse at få lov at samarbejde med", siger Beck Jensen.

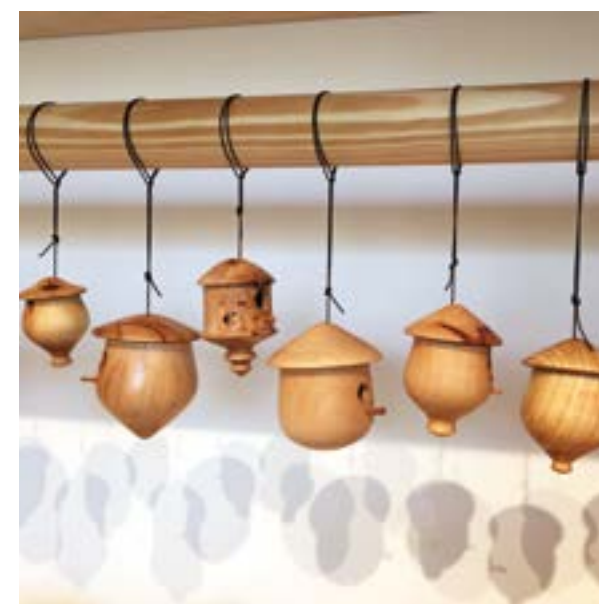
Samarbejdet mellem museumsbutikken og garn-guruen startede i 2019 med et særligt Anna Ancher-strikkekit, og i 2021 lå der så et helt ny-designet børnesweater-kit på hylderne i butikken - trøjer med mønster inspireret af fiskernes trøjer på værkerne på museet.

"Vi gør en dyd ud af at have unikke produkter, og det kræver, at vi opsøger unikke samarbejdspartnere. Den slags finder man ikke nødvendigvis på messerne, men helt andre steder", siger butikslederen og fortsætter over i historien om trædrejeren Poul fra Vordingborg og Kastanjetræet ved Drachmanns hus.

I marts 2020 måtte det store kastanjetræ ved Drachmanns Hus nemlig lade livet, da det lænede sig faretruende langt ind over Drachmanns hjem. Men træet blev ikke fældet forgæves.

I 2021 har Poul Nielsen, som gennem mange år er kommet som gæst på museet, nemlig forvandlet træet til små genstande: Hånddrejede små fuglehuse, vinpropper og små skåle, som blev solgt i Skagens Museums Butik. Og det er blot nogle få af de unikke varer, som butikken har samarbejder i gang omkring.

Igennem flere år har butikken solgt bjesk, og i 2021 er der indgået aftale med 80-årige Bodil Lykke fra Hirtshals om produktionen af bjesk. Bodil Lykke er en erfaren bjeskmager. Hendes bjesk er lavet på rene urter og klar Brøndums - og er helt uden tilsætningsstoffer.

Museet i medierne

Fordelingen af statsstøttemidler og historien om borebiller og andre skadedyr, der æder sig igennem kulturarven i Anchers Hus, skabte for alvor overskrifter for Skagens Kunstmuseer i medierne i 2021.

“En artikelserie i Nordjyske henover sommeren og igen i efteråret fik markant sat fordelingen af statsstøttemidlerne på dagsordenen,” fortæller kommunikationschef Anne Walther.

Og historien om kulturminister Ane Halsbo-Jørgensens besøg på museet og den særbevilling på en million kroner, som Skagens Kunstmuseer fik efter besøget, blev altså en af årets hovedhistorier i medierne for Skagens Kunstmuseer. Men det har ikke kun handlet om midler og møl i medierne i 2021.

I INTERNATIONALT LYS

I Frankrig fik udstillingen *L'heure Bleue* de Peder Severin Krøyer på Musée Marmottan udpræget god omtale. Alle anmeldere roste udstillingen. Det franske anmelderkorps er ellers stort set aldrig enige, så det var helt ekstraordinært med de gennemgående gode omtaler.

Avisen *Le Monde* kaldte Krøyer “en af de største mestre i dansk maleri”, mens *Le Figaro* omtalte ham som mesterlig. Udstillingen fik omkring 70 omtaler i franske og øvrige internationale medier.

Men også i de hjemlige medier fik museets udstillinger god omtale. Englands *Kys - syge piger i nordisk kunst* fik meget fin omtale og både *Nordjyske* og *Jyllandsposten* gav udstillingen 6 stjerner. Også *Vores Værker* fik god omtale. *Kulturen.nu* gav udstillingen 5 stjerner og kaldte den “genial - og flot udført”.

FOKUS PÅ ANCHERS HUS

Desuden har der i medierne i årets løb været ekstra fokus på Anchers Hus, hvis omtale i medierne er markant steget i 2021.

“Det skyldes de mange aktiviteter og historier, der har udspillet sig i og omkring Anchers Hus i 2021,” fortæller Anne Walther og henviser til, at især reetableringen af den historiske køkkenhave, åbningen af caféen og bageriet Baghaven og de fælles arrangementer henover sommeren har tegnet årets omtaler - men selvfølgelig også ministerbesøget og fordelingen af statsstøttemidlerne.

DIGITAL FORMIDLING

Der har i året været bragt mere end 200 opslag og nyheder på tværs af museets egne medier, hvor godt 250.000 har besøgt museets hjemmeside. Desuden er der samlet sket en tilvækst i tilmeldinger på tværs af egne nyhedskanaler til nyhedsbreve, Facebook, Instagram og LinkedIn på 4,4 %. Mere end 56.000 personer følger nu nyheder fra Skagens Kunstmuseer fast.

Anna Ancher: *Interiør med røde valmuer*. 1905. Skagens Kunstmuseer (beskåret)

Økonomi og statistik

STRUKTUR

Skagens Kunstmuseer er en selvejende institution og har status som statsanerkendt museum. De museale opgaver følger af museumsloven og museets vedtægter og varetages af Skagens Kunstmuseer S/I. Den selvejende institution ejer Skagens Museums Ejendomsselskab ApS, som har til formål at eje museumsbygningerne. Derudover er der etableret et indkøbsfælleskab, således at drift og vedligeholdelse af bygningerne betales af Skagens Museums Ejendomsselskab ApS, mens Skagens Kunstmuseer S/I betaler husleje til ejendomsselskabet. Mellem de to selskaber er der udelukkende "koncerninterne" transaktioner, så nedenstående summariske præsentation af regnskabstal vedrører alene Skagens Kunstmuseer S/I.

ØKONOMISK STYRING

"Skagens Kunstmuseer lægger stor vægt på en effektiv økonomi- og risikostyring og de dertil hørende interne kontroller, som udmønter sig i politikker, forretningsgange og andre retningslinjer. Den overordnede håndtering af museets økonomi sigter på en solid finansiering og optimering af arbejdskapitalen," siger økonomi- og administrationschef Lars Zachø Rath.

BÆREDYGTIGHED

Driften af bygninger og sikringen af de uvurderlige kunstværker i museets samling nødvendiggør et betydeligt energiforbrug. Skagens Kunstmuseers ledelse er meget opmærksom på at minimere anvendelse af fossil energi, og museets medarbejdere bestræber sig i det hele taget på en ansvarsbevidst adfærd, der både er økonomisk og miljømæssigt bæredygtig.

Museets solcelleanlæg har bidraget til en begrænsning af CO₂-udledningen. Anlægget producerede i 2021 62 MWh, hvilket svarer til ca. 15 % af det årlige forbrug på museet.

ARBEJDSMILJØ

Museet har arbejdsmiljøet som høj prioritet og har i den forbindelse udarbejdet et regelsæt omkring værdier og adfærd i samarbejde med medarbejderne, herunder samarbejdsudvalget og arbejdsmiljøudvalget. Der har i 2021 været udarbejdet et kemisk-APV, som er en vurdering med fokus på de kemiske produkter, der primært anvendes i forbindelse med konservering af museets værker.

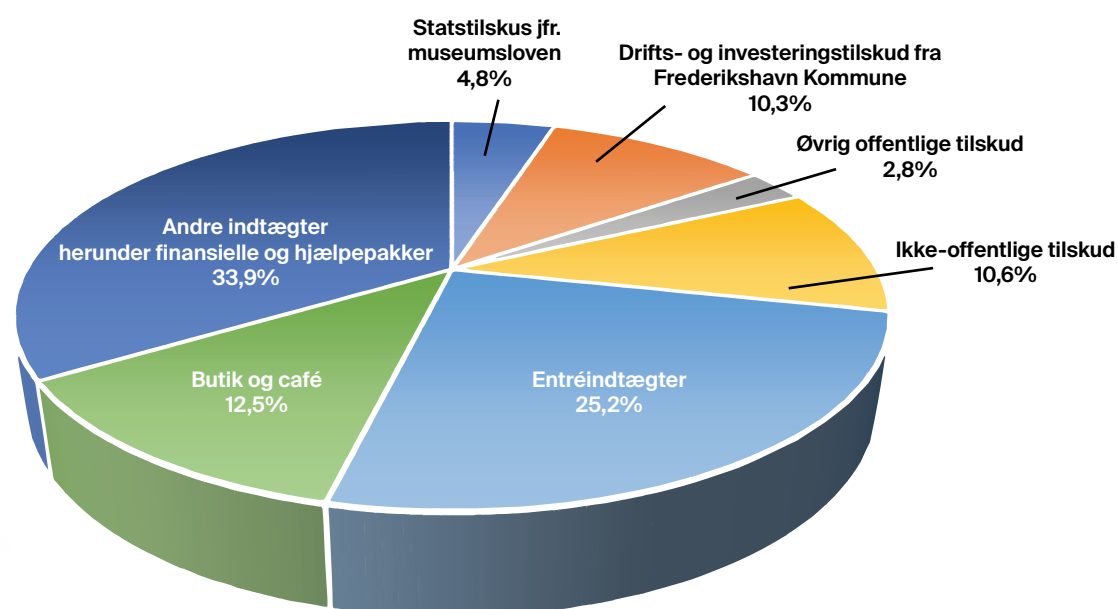
ØKONOMISK RESULTAT I 2021

Antallet af gæster er faldet til 180.883 besøg i 2021. Det er tilfredsstillende, set på baggrund af at museet har været lukket i en længere periode i 2021 som følge af myndighedernes restriktioner vedrørende Covid-19-pandemien. Resultatet har været tilfredsstillende, og det skyldes udelukkende private fonde og myndighedernes hjælpepakker, sammenholdt med en stram styring af omkostningerne. Målsætningen er, at aktiviteterne skal opfylde de vedtægtsbestemte formål, samtidig med at de giver et stabilt finansielt grundlag. Et eventuelt overskud i ét år skal i henhold til vedtægterne anvendes til museets formål i de følgende år. Det store byggeprojekt, som blev afsluttet i 2016, har nødvendiggjort, at en del af indtægterne anvendes til hensættelser, således at nybygningen betales over en årrække. Resultatet af museets virksomhed i 2021 afspejler den planmæssige opsamling af disse hensættelser. Regnskabsmæssigt bevirker det, at resultatet på bundlinjen er tæt på nul, samtidig med at der opnås en stabil likviditet. Som det fremgår af den forenklede resultatopgørelse, har det i 2021 været muligt helt ekstraordinært at hensætte 9,8 mio. kr., hvoraf 6,4 mio. er øremærket til hensættelser til byggeprojektet i forbindelse med salg af de resterende bygninger til Skagens Museums Ejendomsselskab, til sikring af museets fremtid og kommende re- og nyinvesteringer.

SKAGENS KUNSTMUSEER S/I FORENKLET RESULTATOPGØRELSE I 1000 KR.

	2021		2020	
Statstilskud jfr. museumsloven	1.758	4,8%	1.745	5,5%
Drifts- og investeringstilskud fra Frederikshavn Kommune	3.777	10,3%	3.881	12,3%
Øvrig offentlige tilskud	1.014	2,8%	485	1,5%
Ikke-offentlige tilskud	3.911	10,6%	5.414	17,1%
Entréindtægter	9.252	25,2%	8.841	27,9%
Butik og café	4.577	12,5%	5.143	16,3%
Andre indtægter herunder finansielle indtægter og hjælpepakker	12.455	33,9%	6.125	19,4%
INDTÆGTER I ALT	36.744	100,0%	31.634	100,0%
Personaleomkostninger	-17.300	47,2%	-15.674	49,7%
Drift- og vedligeholdelse af bygninger	-2.490	6,8%	-2.476	7,8%
Samlingens forvaltning	-279	0,8%	-207	0,7%
Undersøgelse og erhvervelse	-540	1,5%	-1.097	3,5%
Konservering	-218	0,6%	-140	0,4%
Udstillinger	-1.672	4,6%	-2.324	7,4%
Anden kulturel formidling	-799	2,2%	-529	1,7%
Administration	-1.444	3,9%	-1.497	4,7%
Butik og café	-2.068	5,6%	-2.168	6,9%
Hensættelse til husleje, byggeri og museale formål	-9.870	26,9%	-5.453	17,3%
OMKOSTNINGER I ALT	-36.680	100,0%	-31.565	100,0%
ÅRETS RESULTAT	64		69	

FORDELING AF INDTÆGTER I 2021

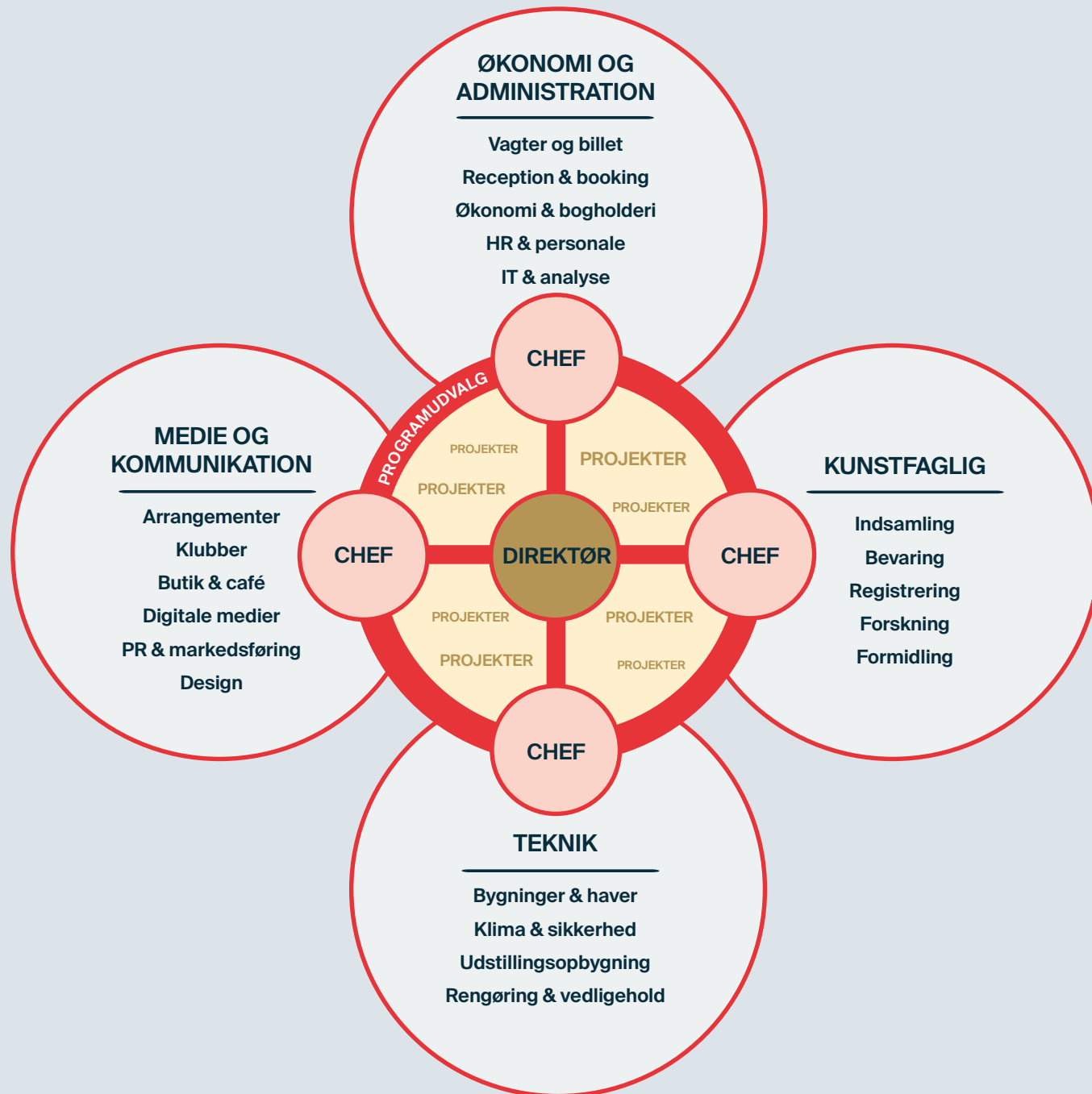
MUSEETS GÆSTER

Opgørelsen af besøgstal er blevet omlagt efter nye retningslinjer fra Slots- og Kulturstyrelsen. Ændringerne sigter mod at opnå større sammenlignelighed med andre museer.

	Antal besøgende	2021	2020
Voksne	43.916	4.559.053	4.799.149
Kombibilletter (indgang/salg)	36.104	2.599.110	2.336.225
Grupper og reduceret betaling	15.168	1.328.293	975.181
Børn (ikke undervisning)	15.059	-	10.544
Børn (undervisning)	8.278	74.050	11.000
Adgangskort og gratister	1.779	-	-
Venneforeningen (periodekort)	7.192	761.033	730.223
I alt	127.496	9.321.539	8.862.322
Udgifter til billetter		-13.726	-10.767
Udgifter til arrangementer		-56.120	-10.103
Udgifter i alt		-69.846	-20.870
I alt		9.251.693	8.841.452

Samlede antal gæster, som har været på museet inkl. caféer, butik og atelier, er 180.883 mod 212.422 i 2020.

Organisation

Omslag: Udsnit af Edvard Munch: *Det syge barn I*, 1896, radering, 410 x 560mm, Munchmuseet, Oslo. (beskåret)

SKAGENS
KUNSTMUSEER

ART MUSEUMS
OF SKAGEN

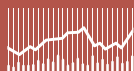
SKAGENS KUNSTMUSEER er et statsanerkendt museum og en selvejende institution med driftstilskud fra Frederikshavn Kommune og fra staten.

Skagens Museum blev stiftet i Brøndums spisesal den 20. oktober 1908, og i 1928 blev Ulrik Plesners museumsbygning på Brøndumsvej indviet.

Skagens Museum er siden 1928 blevet udvidet og ombygget flere gange, senest i 2016 med en tilbygning, der rummer en sal til særudstillinger – Skifersalen – samt publikumsfaciliteter, magasin, konserveringsværksted, museumsbutik og administration.

I Skagens Kunstmuseer indgår foruden Skagens Museum også de to kunstnerhjem Anchers Hus og Drachmanns Hus. Det er resultatet af en fusion, der fandt sted i 2014. På de tre besøgsadresser er der i alt 11 bygninger – heraf syv fredede – som danner rammen om verdens største samling af skagensmalernes kunst, med i alt omkring 15.000 værker og objekter

SKAGEN Fondene er hovedsponsor for Skagens Kunstmuseer.

SKAGEN

Del af Storebrand

